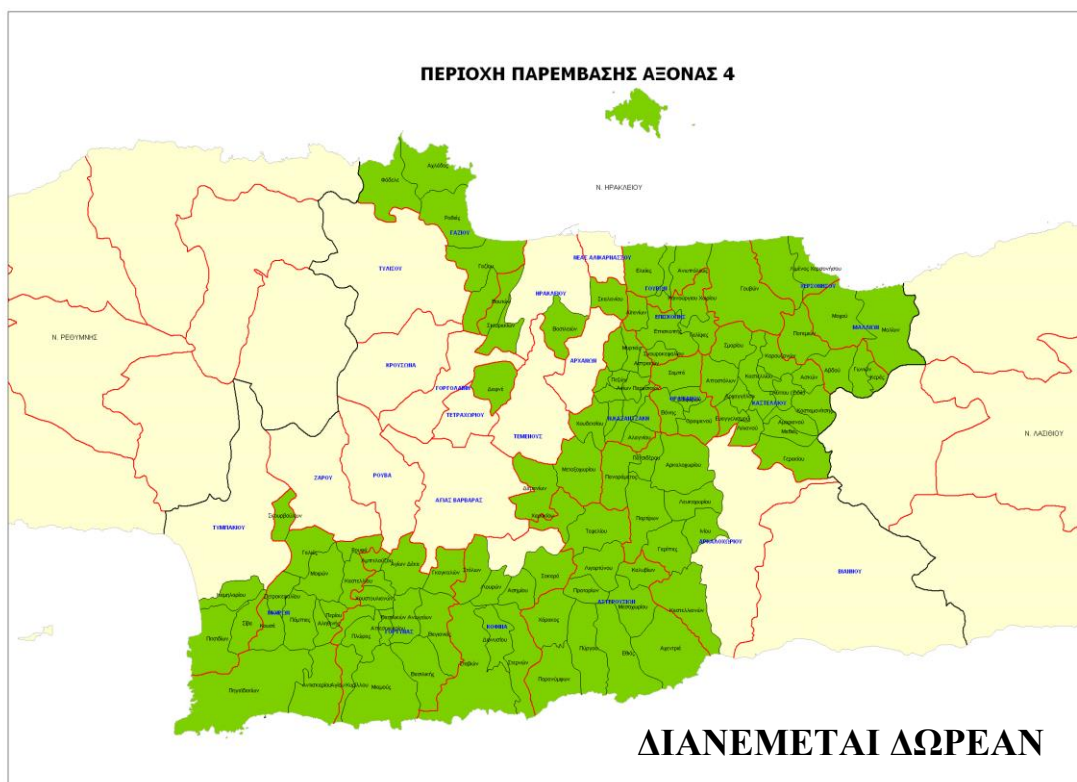

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

3^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ
ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.):
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ»**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

 <p>Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 «ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ»</p>	 <p>Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα</p>	 <p>Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές</p>	
---	---	---	---

3^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ
ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.):
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ 3^{ης} ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος του Άξονα 4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013 «Εφαρμογή της προσέγγισης LEADER», η Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ, καλεί τους ενδιαφερόμενους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για ένταξη στο πρόγραμμα.

Περιοχή εφαρμογής των δράσεων, στα οποία αναφέρεται η παρούσα πρόσκληση, αποτελεί η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος LEADER της ΟΤΔ, όπως αυτή περιγράφεται αναλυτικά στον ενημερωτικό οδηγό.

Η παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αφορά στα εξής Μέτρα /Δράσεις:

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ - ΥΠΟΜΕΤΡΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ	Ενδεικτικό Συνολικό Κόστος	Ενδεικτικά Προκηρυσσόμενα ποσά Δ.Δ	Ποσοστό Ενίσχυσης	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (υποψήφιοι επενδυτές)	Περιοχή παρέμβασης
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	500.000,00	250.000,00	50%	Φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.	Όλη η περιοχή παρέμβασης.
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	430.000,00	215.000,00	50%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311(αγρότες)	Όλη η περιοχή παρέμβασης.
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	500.000,00	250.000,00	50%		
ΣΥΝΟΛΟ		1.430.000,00	715.000,00			

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) κατά 95% και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά 5%.

Οι δράσεις που εντάσσονται στο Πρόγραμμα, οι δικαιούχοι, οι επιλέξιμες δαπάνες, τα ποσοστά επιχορήγησης, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, οι προβλεπόμενες διαδικασίες και τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής των προτεινόμενων επενδυτικών σχεδίων, καθώς και ο τρόπος και οι όροι υλοποίησης των έργων, περιγράφονται αναλυτικά στον Ενημερωτικό Οδηγό, τον οποίο μπορούν να προμηθευθούν οι ενδιαφερόμενοι από τα γραφεία της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ (Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης), όπως επίσης και το Φάκελο Υποψηφιότητας, κατά τις εργάσιμες ημέρες και από 09:30 – 14:00 ή από την ιστοσελίδα της ΟΤΔ στη διεύθυνση www.anher.gr.

Οι επενδυτικές προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ (Αρχάνες 701 00 Ηράκλειο Κρήτης) είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, **μέχρι 11 Φεβρουαρίου 2015 ημέρα Τετάρτη και ώρα 14:00**. Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ο φάκελος της πρότασης θα πρέπει να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.

Πληροφορίες, στο Τμήμα LEADER της Αναπτυξιακής Ηρακλείου, στα τηλέφωνα: 2810753320, 2810753301.

Για την Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΕ
Ρούσσοσ Εμμ. Κυπριωτάκης
Πρόεδρος Δ.Σ. & Ε.Δ.Π. Leader

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ 3^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ
ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.):
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ»**

Άρθρο 1

Γενικά στοιχεία τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER

1.1 Στο πλαίσιο του Άξονα 4: «Εφαρμογή προσέγγισης LEADER» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) εγκρίθηκε, με τις αριθ. 5807/29-6-2009 και 5954/2-7-2009 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η εφαρμογή τοπικού προγράμματος, με Φορέα Υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης) την Εταιρεία μας με την επωνυμία: «Αναπτυξιακή Ηρακλείου Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ», (εφεξής αποκαλούμενη Ο.Τ.Δ.).

Για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος υπεγράφη η από 16/06/2010 Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων – Διοικητικός Τομέας Κοινοτικών Πόρων & Υποδομών και της Ο.Τ.Δ.

1.2 Βασικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος της Ο.Τ.Δ. είναι οι ακόλουθοι:

Στρατηγικός στόχος είναι να καταστεί η περιοχή παρέμβασης ένας ελκυστικός τόπος διαβίωσης.

Οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος θα προωθούν ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στη τοπική οικονομία, οι οποίες θα διαχέονται σε όλη την περιοχή παρέμβασης και θα «ολοκληρώνονται» με άλλες παρεμβάσεις εντός και πλησίον της περιοχής παρέμβασης.

Στρατηγικός Στόχος 1

Στο πλαίσιο αυτό, ο πρώτος στρατηγικός στόχος αφορά την **ισόρροπη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας**, την αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης, την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, την ισόρροπη ανάπτυξη της οικονομίας αποσκοπώντας στην υπέρβαση των αρνητικών επιπτώσεων που έχουν εμφανιστεί (ή πρόκειται να εμφανιστούν) στη περιοχή λόγω των διαρθρωτικών μεταβολών στον πρωτογενή τομέα. Παράλληλα όμως ο στόχος αυτός εμπεριέχει όχι μόνο το στοιχείο της ανταγωνιστικότητας αλλά και αυτό της κοινωνικής συνοχής και του περιορισμού της απομόνωσης κοινωνικών ομάδων και χωρικών εστιών ανάπτυξης.

Στρατηγικός Στόχος 2

Δεύτερος στρατηγικός στόχος είναι η **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών**. Αυτό επιτυγχάνεται με την δημιουργία νέων βιώσιμων επενδύσεων

στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα όπως ,υποδομές εστίασης και διανυκτέρευσης, μονάδες μεταποίησης και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας. Με στόχο τη αύξηση των θετικών επιπτώσεων των επενδύσεων αυτών στην τοπική οικονομία, θα επιδιωχθεί η στενή διασύνδεσή τους με τον τοπικό παραγωγικό ιστό και ιδιαίτερα με τον πρωτογενή τομέα, με στόχο την διάχυση της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την τοπική οικονομία.

Στρατηγικός Στόχος 3

Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί το τρίτο στρατηγικό στόχο για την ανάπτυξη της περιοχής και αποσκοπεί στην αναβάθμιση όλων των παραγόντων που προωθούν την επιχειρηματικότητα σε όλους τους τομείς της οικονομίας της ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου και εν τέλει, συντελούν στη δημιουργία καινοτόμων και σύγχρονων επιχειρηματιών.

Στρατηγικός Στόχος 4

Ο τέταρτος στρατηγικός στόχος για την ανάπτυξη της ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου αφορά **την επίτευξη περιβαλλοντικής ισορροπίας**, διά μέσου της προστασίας και της ανάδειξης των περιβαλλοντικών - πολιτισμικών στοιχείων της περιοχής και της προώθησης μίας πολυλειτουργικής γεωργίας που θα σέβεται το περιβάλλον. Αναγκαία κρίνεται επίσης και η προσπάθεια για την αναβάθμιση των περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών.

Στρατηγικός Στόχος 5

Τέλος, ο πέμπτος στρατηγικός στόχος αφορά την **επίτευξη κοινωνικής ισορροπίας** και τη **διατήρηση της κοινωνικής συνοχής** στην περιοχή παρέμβασης, μέσω της ενδυνάμωσης των θεσμών κοινωνικής προστασίας, της άρσης της απομόνωσης τμημάτων του πληθυσμού και περιοχών, της παροχής ίσων ευκαιριών απασχόλησης και κοινωνικο-οικονομικών υποδομών στις κοινωνικά αποκλεισμένες πληθυσμιακές ομάδες (γυναίκες, μετανάστες, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους, άτομα ηλικίας 45-65 ετών) αλλά και ιδιαίτερα στους νέους της περιοχής.

1.3 Το τοπικό πρόγραμμα της Ο.Τ.Δ. περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα και υπομέτρα:

ΜΕΤΡΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΜΕΤ ΡΟΥ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ
41. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης: 411. Ανταγωνιστικότητα 413. Ποιότητα ζωής/ Διαφοροποίηση	L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
	L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
	L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων
	L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων
	L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό
	L322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών
	L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς
421: Διατοπική και διακρατική συνεργασία	421α	Διατοπική συνεργασία
	421β	Διακρατική συνεργασία
431: Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμφύχωση	431α	Δαπάνες λειτουργίας της ΟΤΔ
	431β	Απόκτηση δεξιοτήτων και εμφύχωση

1.4 Περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος αποτελούν τα ακόλουθα Δημοτικά Διαμερίσματα:

Α/Α ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ"	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ"	Δ.Δ	ΠΛΗΘ. 2001	ΕΚΤΑΣΗ
1	ΑΡΧΑΝΩΝ - ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	Δ.Δ. Πύργου	1.148	23,15
			Δ.Δ. Αχεντριά	318	33,29
			Δ.Δ. Εθιάς	365	28,25
			Δ.Δ. Καλυβίων	440	9,22
			Δ.Δ. Λιγορτύνου	642	14,52
			Δ.Δ. Μεσοχωρίου	752	15,85
			Δ.Δ. Παρανύμφων	305	21,78
			Δ.Δ. Πραιτωρίων	197	7,77
			Δ.Δ. Τεφελίου	905	20,47
			Δ.Δ. Χαρακίου	348	10,82
			Δ.Δ. Χάρακος	883	18,31
			Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	Δ.Δ. Αγίων Παρασκιών	937
		Δ.Δ. Αγίου Βασιλείου		426	3,65
		Δ.Δ. Αλαγνίου		315	5,70
		Δ.Δ. Αστράκων		228	2,65
		Δ.Δ. Αστριτσίου		385	5,22
		Δ.Δ. Δαμανίων		393	19,19
		Δ.Δ. Καλλονής		278	3,37
		Δ.Δ. Καταλαγαρίου		312	2,23
		Δ.Δ. Κουνάβων		857	6,47
		Δ.Δ. Μελεσών		410	7,70
		Δ.Δ. Μεταξοχωρίου		690	22,94
		Δ.Δ. Μυρτιάς		651	4,98
		Δ.Δ. Πεζών		426	2,43
		Δ.Δ. Χουδετσίου	863	10,92	
		ΣΥΝΟΛΟ		13.474	306
2	ΓΟΡΤΥΝΑΣ	ΓΟΡΤΥΝΑΣ	Δ.Δ. Αγίων Δέκα	902	16,33
			Δ.Δ. Αγίου Κυρίλλου	192	8,28
			Δ.Δ. Αμπελούζου	297	3,78
			Δ.Δ. Απεσωκαρίου	131	3,18
			Δ.Δ. Βαγιονιάς	922	19,70

Α/Α ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ"	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ"	Δ.Δ	ΠΛΗΘ. 2001	ΕΚΤΑΣΗ
			Δ.Δ.Βασιλικής	261	19,58
			Δ.Δ.Βασιλικών Ανωγείων	334	11,70
			Δ.Δ.Γκαγκαλών	605	12,45
			Δ.Δ.Μητροπόλεως	379	3,33
			Δ.Δ.Μιαμούς	398	38,25
			Δ.Δ.Πλατάνου	263	5,15
			Δ.Δ.Πλώρας	271	10,38
			Δ.Δ.Χουστουλιανών	337	6,23
		ΚΟΦΙΝΑ	Δ.Δ.Ασημίου	1.215	8,82
			Δ.Δ.Άνω Ακρίων	720	18,85
			Δ.Δ.Διονυσίου	502	12,00
			Δ.Δ.Λουρών	301	7,47
			Δ.Δ.Σοκαρά	889	15,42
			Δ.Δ.Σταβιών	719	48,56
			Δ.Δ.Στερνών	416	20,39
Δ.Δ.Στόλων	576	13,25			
		ΣΥΝΟΛΟ		10.630	303
3	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δ.Δ.Βασιλειών	1.089	14,05
			Δ.Δ.Βουτών	828	8,50
			Δ.Δ.Δαφνέ	1.081	14,70
			Δ.Δ.Σκαλανίου	1.004	10,77
			Δ.Δ.Σταυρακίων	697	8,56
		ΣΥΝΟΛΟ		4.699	57
4	ΜΑΛΕΒΥΖΙΟΥ	ΓΑΖΙΟΥ	Δ.Δ.Γαζίου**	9.637	17,72
			Δ.Δ.Αχλάδας	1.080	21,58
			Δ.Δ.Καλεσιών	896	10,47
			Δ.Δ.Ροδιάς	1.326	21,65
			Δ.Δ.Φόδελε	642	24,39
		ΣΥΝΟΛΟ		13.581	96
5	ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	Δ.Δ.Αρκαλοχωρίου	3.927	24,97
			Δ.Δ.Γαρίπας	650	15,44
			Δ.Δ.Ινίου	661	9,76
			Δ.Δ.Καστελλιανών	732	25,39
			Δ.Δ.Λευκοχωρίου	405	12,25
			Δ.Δ.Πανοράματος	496	16,62
			Δ.Δ.Παρτίρων	555	21,64
			Δ.Δ.Πατσιδερού	278	7,20

Α/Α ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ"	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ"	Δ.Δ	ΠΛΗΘ. 2001	ΕΚΤΑΣΗ	
		ΘΡΑΨΑΝΟΥ	Δ.Δ.Θραψανού	1.424	11,32	
			Δ.Δ.Βόνης	705	8,58	
			Δ.Δ.Ζωφόρων	341	4,85	
			Δ.Δ.Σαμπά	146	12,54	
		ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ	Δ.Δ.Καστελλίου	1.791	12,77	
			Δ.Δ.Αμαριανού	321	6,45	
			Δ.Δ.Αποστόλων	507	11,92	
			Δ.Δ.Αρχαγγέλου	485	4,40	
			Δ.Δ.Ασκών	320	6,17	
			Δ.Δ.Γερακίου	485	21,07	
			Δ.Δ.Ευαγγελισμού	623	5,87	
			Δ.Δ.Καρουζανών	124	8,55	
			Δ.Δ.Κασταμονίτσης	537	11,05	
			Δ.Δ.Λιλιανού	178	6,97	
			Δ.Δ.Λυττού (Ξιδά)	319	5,85	
			Δ.Δ.Μαθιάς	329	6,85	
			Δ.Δ.Πολυθέας	382	2,90	
			Δ.Δ.Σμαρίου	418	12,50	
					ΣΥΝΟΛΟ	
6	ΦΑΙΣΤΟΥ	ΜΟΙΡΩΝ	Δ.Δ.Μοιρών**	5.883	16,01	
			Δ.Δ.Αληθινής	148	5,25	
			Δ.Δ.Αντισκαρίου	599	25,18	
			Δ.Δ.Γαλιάς	909	13,73	
			Δ.Δ.Καστελλίου	299	8,88	
			Δ.Δ.Κουσέ	158	9,14	
			Δ.Δ.Περίου	81	4,05	
			Δ.Δ.Πετροκεφαλίου	733	7,48	
			Δ.Δ.Πηγαΐδακίων	497	63,45	
			Δ.Δ.Πόμπιας	955	15,13	
			Δ.Δ.Ρουφά	167	6,13	
			Δ.Δ.Σκουρβούλων	428	7,48	
			ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ	Δ.Δ.Καμηλαρίου	452	10,13
				Δ.Δ.Πιτσιδίων	781	22,58
		Δ.Δ.Σίβα		401	10,95	
		ΣΥΝΟΛΟ		12.491	226	
7	ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	ΓΟΥΒΩΝ	Δ.Δ.Γουβών	2.087	18,25	

Α/Α ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ"	ΔΗΜΟΣ "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ"	Δ.Δ	ΠΛΗΘ. 2001	ΕΚΤΑΣΗ
			Δ.Δ.Ανωπόλεως	2.645	12,47
			Δ.Δ.Ελαίας	1.300	28,75
			Δ.Δ.Επάνω Βαθείας	213	2,75
			Δ.Δ.Καλού Χωρίου	320	13,75
			Δ.Δ.Κάτω Βαθείας	875	4,18
			Δ.Δ.Κόξαρης	156	7,40
			Δ.Δ.Χαρασού	165	7,42
		ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	Δ.Δ.Επισκοπής	1.228	15,23
			Δ.Δ.Αϊτανίων	319	6,60
			Δ.Δ.Γαλίφας	252	7,95
			Δ.Δ.Καινούργιου Χωρίου	290	11,50
			Δ.Δ.Σγουροκεφαλίου	444	4,22
		ΜΑΛΙΩΝ	Δ.Δ.Μαλίων	3.722	21,75
			Δ.Δ.Κρασίου	348	13,20
			Δ.Δ.Μοχού	2.142	25,77
		ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	Δ.Δ.Λιμένος Χερσονήσου	4.308	11,25
			Δ.Δ.Αβδού	431	11,75
			Δ.Δ.Γωνιών Πεδιάδος	519	8,47
			Δ.Δ.Κεράς	161	3,92
			Δ.Δ.Ποταμιών	610	16,00
			Δ.Δ.Χερσονήσου	2.468	19,60
		ΣΥΝΟΛΟ		25.003	272
		ΣΥΝΟΛΟ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		97.017	1.553

**ΠΟΣΟΧΗ:

Το Δ.Δ. Γαζίου του Δήμου Γαζίου και το Δ.Δ. Μοιρών του Δήμου Μοιρών, που έχουν πληθυσμό 9.367 και 5.833 κατοίκους αντίστοιχα, περιλαμβάνονται στην περιοχή παρέμβασης για δράσεις που θα υλοποιηθούν εκτός σχεδίου πόλης. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα υπάρχουν περιορισμοί ως προς τη χωροθέτηση επιμέρους δράσεων, σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

1.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος έχουν εγκριθεί με τις αποφάσεις του σημείου 1.1 ανωτέρω συνολικά για όλες τις δράσεις αυτού πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης ύψους **9.169.960 Ευρώ** από τα οποία τα 8.711.462 Ευρώ (95%) αποτελούν την Κοινοτική Συμμετοχή που καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τα 458.498 Ευρώ (5%) την Εθνική Συμμετοχή που καλύπτεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Άρθρο 2

Αντικείμενο της πρόσκλησης

2.1 Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (υποψήφιοι δικαιούχοι) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο πλαίσιο του Μέτρου 41: «Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης» και στα υπομέτρα και δράσεις, που αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΩΔ.	ΔΡΑΣΕΙΣ
41	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης
411	Ανταγωνιστικότητα
L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση
L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση

2.2 Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός και οι αντίστοιχες πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης των δράσεων στις οποίες αναφέρεται η παρούσα πρόσκληση είναι ενδεικτικά ως εξής:

ΚΩΔ.	ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	
			Ποσό	%
41	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης	1.430.000,00	715.000,00	
411	Ανταγωνιστικότητα	500.000,00	250.000,00	50%
L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	500.000,00	250.000,00	50%
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	500.000,00	250.000,00	50%
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	930.000,00	465.000,00	50%
L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	930.000,00	465.000,00	50%
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	430.000,00	215.000,00	50%
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	500.000,00	250.000,00	50%
	Σύνολο	1.430.000,00	715.000,00	

Το ανώτατο επιλέξιμο κόστος ανά δράση, καθώς και τα ποσοστά ενίσχυσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Τα ανωτέρω ποσά δύναται να αναμορφώνονται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) κατόπιν έγκρισης από την Ε.Υ.Ε. ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα τροποποιήσεων του τοπικού προγράμματος με μεταφορά πιστώσεων μεταξύ των δράσεων και β) κατόπιν κατανομής πρόσθετων πιστώσεων στο τοπικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

2.3 Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

2.4 Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας πρόσκλησης αποτελούν:

I. ενημερωτικό υλικό σχετικά με το περιεχόμενο, τις περιοχές εφαρμογής, τους δυνητικούς δικαιούχους των προκηρυσσόμενων δράσεων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή

II. Υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας που πρέπει να συμπληρωθεί από τους ενδιαφερόμενους (υποψήφιους δικαιούχους), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Στο υπόδειγμα αναφέρονται μεταξύ άλλων τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν.

III. Κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

IV. Κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

V. Πίνακας τιμών μονάδας για κατασκευαστικές εργασίες, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

VI. (α) η με αρ. 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), με τις τροποποιήσεις (ΦΕΚ 1473/Β/3-5-2012 και ΦΕΚ 3060/Β/2013), (β) η Υπουργική απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αρ. 1577/22-7-2010 και οι τροποποιήσεις αυτής (αρ.πρωτ. 2463/1-4-2011 και 3751/16-3-2012 και 16254/23-11-2012) και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε ηλεκτρονική μορφή (CD)

VII. Το εγκεκριμένο, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, τοπικό πρόγραμμα προσέγγισης LEADER της ΟΤΔ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε ηλεκτρονική μορφή (CD)

Άρθρο 3

Διάρκεια εφαρμογής τοπικού προγράμματος

Η καταληκτική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών των έργων του τοπικού προγράμματος είναι η **31η Δεκεμβρίου 2015**.

Άρθρο 4

Ενημέρωση υποψηφίων δικαιούχων και παραλαβή πρόσκλησης

Η παρούσα πρόσκληση και τα Παραρτήματα αυτής διατίθενται στα γραφεία της Ο.Τ.Δ., Δ/ση: Ν. Παχάκη 2, Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης (ΤΚ 70100), τηλ. 2810753300 κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Για την παραλαβή της δεν προβλέπεται κόστος. Επίσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ.: www.anher.gr

Περίληψη της πρόσκλησης έχει σταλεί προς δημοσίευση στον τοπικό τύπο και συγκεκριμένα:

Εφημερίδα	Ημερομηνία Δημοσίευσης
Πατρίς	10/12/2014
Νέα Κρήτη	10/12/2014

Άρθρο 5

Διευκρινήσεις πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Πληροφορίες

5.1 Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., **αποκλειστικά εγγράφως**.

5.2 Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινήσεις σχετικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα παρέχονται από την Ο.Τ.Δ. το αργότερο **πέντε (5) εργάσιμες ημέρες** πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής).

5.3 Οι ως άνω έγγραφες διευκρινήσεις αναρτώνται υποχρεωτικά και στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ. στην ως άνω προθεσμία.

5.4 Μετά την υποβολή των προτάσεων, διευκρινήσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της παρούσας πρόσκλησης από τους υποψηφίους δικαιούχους δε γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Άρθρο 6

Χρόνος και Τόπος υποβολής προτάσεων

6.1 Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων είναι **η 11 Φεβρουαρίου 2015, ημέρα Τετάρτη και ώρα 14.00.**

6.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Ο.Τ.Δ.: Ν. Παχάκη 2, Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης (ΤΚ 70100) είτε ιδιοχειρώς, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, με την ένδειξη «Για την 2^η πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος του τοπικού προγράμματος LEADER της Ο.Τ.Δ. Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ.»

6.3 Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά θα πρέπει ο φάκελος της πρότασης να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.

6.4 Σε κάθε υποβαλλόμενη πρόταση δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

6.5 Η ανωτέρω προθεσμία του σημείου 6.1 του παρόντος, είναι δυνατόν να παραταθεί από την ΟΤΑ το πολύ μία φορά και για χρονικό διάστημα έως ένα μήνα, με ταυτόχρονη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα. Η εν λόγω προθεσμία, μπορεί να παραταθεί έως ένα μήνα ακόμη σε περίπτωση ανωτέρας βίας και μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ- Ανταγωνιστικότητα. Στην περίπτωση αυτή τηρείται ο τρόπος δημοσίευσης της παρ. 5 του άρθρου 17 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6.6. Η ΟΤΑ απευθύνει εκ νέου πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε περίπτωση που έχει διαθέσιμες πιστώσεις και εφόσον:

- α) δεν έχει συγκεντρώσει αξιόλογες προτάσεις από δυνητικούς δικαιούχους ή
- β) έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την καταληκτική ημερομηνία της τελευταίας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συγκεκριμένη δράση/εις ή
- γ) εκτιμά ότι σε αυτό το χρονικό διάστημα του ενός έτους έχει μεταβληθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή

Άρθρο 7

Περιεχόμενο προτάσεων

7.1 Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλλουν συμπληρωμένο **σφραγισμένο** «φάκελο υποψηφιότητας», σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II της παρούσας, στην ελληνική γλώσσα. Ο φάκελος υποψηφιότητας συνοδεύεται από επιστολή-αίτηση του υποψηφίου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II της παρούσας.

Ο φάκελος υποβάλλεται σε ενιαίο **ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ** φάκελο ο οποίος περιέχει:

- τον **πρωτότυπο** φάκελο με όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στα παραρτήματα III & IV του παρόντος (και σε **μαγνητική μορφή (cd)**, εκτός των αρχιτεκτονικών σχεδίων και των δικαιολογητικών. Τα κείμενα πρέπει να είναι σε μορφή **word** και ο αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου σε **excel**).
- **αντίγραφο** του πρωτότυπου φακέλου

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος φέρει την πλήρη επωνυμία και διεύθυνση του υποψηφίου τελικού αποδέκτη και αναγράφει τα εξής:

«Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας στα πλαίσια της 3^{ης} προκήρυξης του Τοπικού προγράμματος του Άξονα 4 του ΠΑΑ – Προσέγγιση LEADER ».
Ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου .....
Να μην ανοιχθεί από ταχυδρομική υπηρεσία.

Οι υποφάκελοι φέρουν επίσης την ένδειξη του κυρίως φακέλου, καθώς επίσης και την ένδειξη «**Πρωτότυπος φάκελος**» και «**Αντίγραφο**» αντίστοιχα. Σε περίπτωση αντίθεσης υπερισχύει το έντυπο πρωτότυπο.

Η επιστολή-αίτηση του υποψηφίου, υποβάλλεται **και εκτός φακέλου** στο πρωτόκολλο της Αναπτυξιακής Ηρακλείου προκειμένου να λάβει αριθμό πρωτοκόλλου.

Τα περιεχόμενα του φακέλου υποβάλλονται δακτυλογραφημένα σε μέγεθος A4 και σε μορφή έγχρωμου ντοσιέ (κλασέρ) ανάλογα με το μέτρο, ως εξής: **Μπλε** για τη δράση L123α, **κόκκινο** για το υπομέτρο L312.

Προτάσεις, οι οποίες δεν ακολουθούν το υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας και της αίτησης **απορρίπτονται** κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

7.2 Μετά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίηση του περιεχομένου του.

Άρθρο 8

Αξιολόγηση προτάσεων

8.1 Η αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER.

Η Επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων αποτελείται αποκλειστικά από προσωπικό που απασχολείται στην Αναπτυξιακή Ηρακλείου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή σχετική σύμβαση έργου. Κατ' εξαίρεση μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς, όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κλπ, σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Ηρακλείου, δεν επαρκεί.

Σε κάθε περίπτωση, η σύνθεση της επιτροπής θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο είδος και τις απαιτήσεις των προκηρυσσόμενων δράσεων, ενώ είναι δυνατή η συγκρότηση περισσότερων της μιας επιτροπών αξιολόγησης για διαφορετικές δράσεις.

8.2 Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης. Τα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται οι προτάσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του μέτρου 41 του τοπικού προγράμματος είναι σύμφωνα με αυτά για τα οποία γνωμοδοτεί η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 78(α) του Καν. 1698/2005.

Τα κριτήρια αναφέρονται αναλυτικά στα Παραρτήματα III και IV της παρούσας. Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, σύμφωνα με τα Παραρτήματα III και IV, **αποκλείονται** από την περαιτέρω διαδικασία.

8.3 Στην περίπτωση που το φυσικό αντικείμενο υποψήφιας πρότασης περιλαμβάνει ενέργειες διαφορετικών δράσεων της ίδιας προκήρυξης, αυτή αξιολογείται και εντάσσεται στη δράση εκείνη, στην οποία αντιστοιχεί η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα της πρότασης.

8.4 Για κάθε προκηρυσσόμενη δράση, η επιτροπή αξιολόγησης εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, καταγράφει σε Δελτίο Αξιολόγησης το αποτέλεσμα της αξιολόγησης με σχετική αναλυτική τεκμηρίωση ανά κριτήριο και συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνεται πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων, με συνημμένα τα σχετικά Δελτία Αξιολόγησης.

8.5 Στη συνέχεια η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί της αξιολόγησης βάσει της ως άνω γνωμοδότησης της επιτροπής αξιολόγησης. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

8.6 Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, προκειμένου αυτή να πραγματοποιήσει **δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο** (στο πλαίσιο του συστήματος εποπτείας) επί της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

8.7 Μετά την ολοκλήρωση του δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στην ΟΤΔ η οποία οφείλει να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες προσαρμογές, τροποποιώντας ανάλογα την απόφαση της παραγράφου 8.5 ανωτέρω. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει καμία αλλαγή από τον δειγματοληπτικό έλεγχο, δεν απαιτείται νέα απόφαση της ΕΔΠ LEADER αλλά η ΟΤΔ αναλαμβάνει την υποχρέωση να ενημερώσει σχετικά την ΕΔΠ LEADER, με ταυτόχρονη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

8.8 Στη συνέχεια η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή στον κάθε υποψήφιο την απόφαση της ΕΔΠ LEADER συμπεριλαμβανομένου του πίνακα κατάταξης της συγκεκριμένης δράσης, καθώς και το αναλυτικό δελτίο αξιολόγησης της πρότασής του. Στην επιστολή αναφέρεται και η προθεσμία υποβολής ενστάσεων. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ, στην έδρα της και δημοσιεύονται σε μία τοπική εφημερίδα.

8.9 Το συνολικό διάστημα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων έως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της ΕΔΠ LEADER του σημείου 8.5 ανωτέρω δεν μπορεί να υπερβαίνει τις **90 ημέρες**.

8.10 Κατά την αξιολόγηση της πρότασης του δυνητικού δικαιούχου από την ΟΤΔ εξετάζεται ο προτεινόμενος προϋπολογισμός σε σχέση με τα αντίστοιχα κριτήρια, ενώ για έργα για τα οποία δεν απαιτείται σύμφωνα με τη νομοθεσία η εφαρμογή επίσημων αναλυτικών τιμολογίων λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) Για κατασκευαστικές εργασίες, η ΟΤΔ καταρτίζει πίνακα τιμών μονάδας ανά είδος εργασίας, ο οποίος εγκρίνεται από την ΕΔΠ LEADER. Ο πίνακας αυτός περιλαμβάνεται στο πλαίσιο της προκήρυξης του παρόντος άρθρου και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Ο πίνακας δύναται να αναπροσαρμόζεται και σε κάθε περίπτωση εγκρίνεται από την ΕΔΠ LEADER.

Τυχόν αποκλίσεις των τιμών αυτών σε έργα του τοπικού προγράμματος μπορούν να δικαιολογηθούν μόνο σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

β) Για τις λοιπές ενέργειες η ΟΤΔ αξιολογεί το κόστος με βάση τις σχετικές προσφορές, που περιλαμβάνονται στο φάκελο υποψηφιότητας, εκτός από τις περιπτώσεις που τεκμηριώνεται η μοναδικότητα του προϊόντος. Η ΟΤΔ διενεργεί έρευνα αγοράς, όπου απαιτείται.

γ) Για να γίνουν αποδεκτές περιπτώσεις ιδιοκατασκευών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα, το εύλογο κόστος σε σχέση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους και τις συνθήκες της αγοράς. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία που σχετίζεται με την κατασκευή και τη διάθεση στην αγορά του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Σε κάθε περίπτωση τυχόν περικοπές από την ΟΤΔ επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού του δυνητικού δικαιούχου θα πρέπει να είναι πλήρως τεκμηριωμένες και να αποτυπώνονται στο σχετικό Δελτίο αξιολόγησης.

8.11 Ο προϋπολογισμός που διαμορφώνεται μετά την ανωτέρω εξέταση αποτελεί τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου, ο οποίος αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ και στη σύμβαση της ΟΤΔ με τον δικαιούχο. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Οποιαδήποτε σχετική αύξηση βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο.

8.12 Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της πρότασης περιλαμβάνονται κατασκευαστικές εργασίες, ή/και μηχανολογικός εξοπλισμός, η αρμόδια για την αξιολόγηση επιτροπή οφείλει, να πραγματοποιήσει επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης όλων των αιτούμενων προς ένταξης έργων του μέτρου 41, προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας.

8.13 Η ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας, επιτροπές και μέλη αυτών, στελέχη της εταιρείας) δεν επιτρέπεται να απαιτήσει οποιαδήποτε αμοιβή από τους υποψήφιους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους.

8.14 Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει από τους υποψηφίους **διευκρινίσεις μόνο** επί ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών και **σε καμία περίπτωση συμπλήρωση αυτών ή νέων δικαιολογητικών.**

Άρθρο 9

Υποβολή ενστάσεων

9.1 Η προθεσμία υποβολής των ενστάσεων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία αυτή μπορεί να μην τηρηθεί, εφόσον όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τη συγκεκριμένη δράση δηλώσουν υπεύθυνα στην ΟΤΔ ότι δεν προτίθενται να υποβάλλουν ένσταση.

9.2 Οι ενστάσεις των υποψηφίων δικαιούχων εξετάζονται από επιτροπή ενστάσεων, που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER.

Η σύνθεση της επιτροπής ενστάσεων των δυνητικών δικαιούχων είναι αντίστοιχη με αυτή της επιτροπής αξιολόγησης. Τα μέλη της επιτροπής ενστάσεων δεν μπορούν να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση της πρότασης του συγκεκριμένου δυνητικού δικαιούχου.

Η εν λόγω επιτροπή συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνεται αναλυτικά η αιτιολογημένη γνωμοδότησή της επί όλων των αιτιάσεων των υποβληθεισών ενστάσεων.

9.3 Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων από την επιτροπή, η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί των ενστάσεων με βάση τη γνωμοδότηση της επιτροπής ενστάσεων. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής, η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

9.4 Η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή την ως άνω απόφαση της ΕΔΠ LEADER, καθώς και τα πρακτικά της επιτροπής ενστάσεων στους ενδιαφερόμενους της δράσης στην οποία εντάσσεται η πρόταση. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων όπως διαμορφώνεται μετά την εξέταση των ενστάσεων, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ και τοιχοκολλούνται στην έδρα της, ενώ αποστέλλονται και στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα προς ενημέρωσή της.

Άρθρο 10

Ένταξη έργου στον Άξονα 4 του ΠΑΑ – Υπογραφή σύμβασης με την Ο.Τ.Δ.

10.1 Η ένταξη των έργων πραγματοποιείται για όσες εκ των προτάσεων επαρκούν οι διαθέσιμες πιστώσεις ανά δράση κατά τη φθίνουσα σειρά της οριστικής βαθμολογίας τους.

10.2 Μετά την οριστικοποίηση των προς ένταξη έργων, η ΟΤΔ συντάσσει και αποστέλλει Τεχνικά Δελτία Έργων στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, προκειμένου μετά την εξέτασή τους να

ενσωματωθεί λίστα δικαιούχων σε **Απόφαση Ένταξης/ Χρηματοδότησης** στον Άξονα 4 του ΠΑΑ.

10.3 Μετά την έκδοση της ανωτέρω Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης, η ΟΤΔ καλεί τους δικαιούχους που περιλαμβάνονται σε αυτήν για υπογραφή σύμβασης αποστέλλοντάς τους σχετικό σχέδιο. Σε κάθε περίπτωση η **σύμβαση** υπογράφεται εντός **45 ημερών** από την ημερομηνία ανάρτησης της Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης στο δικτυακό τόπο του Προγράμματος «Διαύγεια» και εντός **5 ημερών** από την υπογραφή της κοινοποιείται ηλεκτρονικά στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

Το ανωτέρω χρονικό διάστημα δύναται να παρατείνεται **έως 30 ημέρες** από την ΟΤΔ, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του δικαιούχου. Η εν λόγω ημερομηνία μπορεί να παραταθεί έως ένα μήνα ακόμη σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιπτώσεων και μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων για την υπογραφή της σύμβασης, το έργο **απεντάσσεται**.

10.4 Κατά την υπογραφή της σύμβασης πρέπει να εξασφαλίζεται η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας 2.5, 2.10, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11 (ενώ η πλήρωση του κριτηρίου επιλεξιμότητας 3.12 θα ελέγχεται σε κάθε αίτημα πληρωμής του τελικού δικαιούχου, σε σχέση με την αντίστοιχη ίδια συμμετοχή). Για το λόγο αυτό, **υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τα ανωτέρω**, τα οποία πρέπει να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Οι υπεύθυνες δηλώσεις περί μη πτώχευσης, λύσης και εκκαθάρισης θα πρέπει να αντικατασταθούν από τα σχετικά πιστοποιητικά, ως ακολούθως:

α) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου μήνα πριν την υπογραφή της σύμβασης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό,

β) σε περίπτωση νομικού προσώπου, πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης τελευταίου μήνα πριν την υπογραφή της σύμβασης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και, επίσης, ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται ότι επί ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών τα προαναφερόμενα πιστοποιητικά λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Επί ημεδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και

προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) το πιστοποιητικό λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδεται από το αρμόδιο τμήμα του Πρωτοδικείου της έδρας της επιχείρησης.

10.5 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι **φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος**.

10.6 Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει κατά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του δικαιούχου με την ΟΤΔ να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (**πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα**). Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου, που χορηγήθηκε για την αγορά του ακινήτου επί του οποίου θα υλοποιηθεί η επένδυση,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση πίστωσης, που χορηγήθηκε για τη συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οποία εντάσσεται η προεγκριθείσα επένδυση,
- η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,

η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή.

10.7 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος (αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς) θα πρέπει να υποβάλει κατά περίπτωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά (έκδοσης μεταγενέστερης της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης του έργου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα),

- συμβόλαιο μεταβίβασης-αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ή σύμβαση χρησιδανείου ή παραχώρησης χρήσης αντίστοιχα στην περίπτωση που προσκομίσθηκε προσύμφωνο.
- πιστοποιητικό ιδιοκτησίας και μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

10.8 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει **Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου γενικής χρήσης** (έκδοσης μεταγενέστερης της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης του έργου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα) εκ του οποίου να προκύπτει πως δεν έχει αμετάκλητα καταδικαστεί για αδίκημα που σχετίζεται με την επαγγελματική του δραστηριότητα ή για οικονομικό αδίκημα. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση λοιπών Νομικών Προσώπων, ο περιορισμός ισχύει

για τον Πρόεδρο ή/και το Δ/ντα Σύμβουλο ή/και το διαχειριστή ή/και το νόμιμο εκπρόσωπο (ΦΕΚ νομίμου εκπροσώπου).

Άρθρο 11

Όροι και προϋποθέσεις υλοποίησης έργων

11.1 Η υλοποίηση των έργων του τοπικού προγράμματος πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του έργου και τη φύση του δικαιούχου νομοθεσία, τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις των συμβάσεων του υπογράφονται μεταξύ Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ΟΤΑ και μεταξύ ΟΤΑ και δικαιούχων.

11.2 Η ΟΤΑ δεν μπορεί να είναι δικαιούχος έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41 του τοπικού προγράμματος.

11.3 Τα πρόσωπα που απασχολεί η ΟΤΑ (Αναπτυξιακή Εταιρεία) με σύμβαση εργασίας ή έργου δεν αποδέχονται άμεσα ή έμμεσα από το δικαιούχο την ανάθεση του συνόλου ή μέρους έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41.

11.4 Στο πλαίσιο του μέτρου 41 οι μέτοχοι της ΟΤΑ έχουν δυνατότητα ένταξης έργων, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το **40%** της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών και άλλους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το **40%** της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (μέτρο 41). Ωστόσο, η δημόσια δαπάνη έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το **35%** της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.6 Η ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών συμπίπτει με αυτή της έγκρισης του τοπικού προγράμματος από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Ειδικότερα, για το μέτρο 41 **ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης του δικαιούχου στην ΟΤΑ**. Για το υπομέτρο L123, μπορούν να γίνουν αποδεκτές αμοιβές εκπόνησης μελετών και έκδοσης αδειών **και πριν** την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

11.7 Τα έργα θα πρέπει να εκτελούνται χωρίς παρεκκλίσεις από την εγκεκριμένη από την ΟΤΑ μελέτη, όπως αυτή περιλαμβάνεται στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΑ και δικαιούχου και τηρώντας όλες

τις επίσημες προδιαγραφές που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Σε περίπτωση, που κατά την υλοποίηση, υπάρξει η αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης θα πρέπει, προκειμένου να συνεχιστεί η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την ΟΤΔ η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα του έργου, καθώς και τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής του. Η αύξηση του αρχικά εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν είναι αποδεκτή. Οποιαδήποτε υπέρβαση του αρχικού προϋπολογισμού αιτιολογημένη ή μη, όπως αυτός προσδιορίζεται στη σχετική σύμβαση, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο και **δεν μπορεί να οδηγεί σε υπέρβαση του ανώτατου ορίου του επιλέξιμου για κάθε μέτρο προϋπολογισμού**. Τροποποιήσεις που αφορούν στο χρονοδιάγραμμα, θα λαμβάνουν υπόψη τις προθεσμίες, το χρονοδιάγραμμα και τους γενικούς κανόνες του ΠΑΑ.

Μετά την έγκριση της σχετικής τροποποίησης από την ΟΤΔ, εφόσον δεν απαιτείται τροποποίηση Τεχνικού Δελτίου Έργου υπογράφεται τροποποιητική σύμβαση με το δικαιούχο και κοινοποιείται ηλεκτρονικώς την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Εφόσον η τροποποίηση προκαλεί αλλαγές στο Τεχνικό Δελτίο Έργου, η ΟΤΔ τροποποιεί αντίστοιχα το Τεχνικό Δελτίο Έργου και υποβάλλει σχετικό αίτημα στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα για έγκριση, προκειμένου στη συνέχεια να προχωρήσει σε τροποποιητική σύμβαση με το δικαιούχο και να ενημερώσει σχετικά την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) επιφέρει αναλογική **μείωση** των ποσών ενίσχυσης.

11.8 Τα ενισχυόμενα έργα πρέπει:

- i) για διάστημα τουλάχιστον **πέντε (5) ετών** από την απόφαση ένταξης της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα να μην υποστούν σημαντική τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 του Καν (ΕΚ) 1698/2005.
- ii) για διάστημα τουλάχιστον **τριών (3) ετών** από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καν(ΕΚ) 800/2008.

iii) για διάστημα τουλάχιστον **πέντε (5) ετών** από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για παρεμβάσεις εκτός ΜΜΕ και για παρεμβάσεις του υπομέτρου 123^α να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου του ΠΑΑ.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ενδεχόμενη τροποποίηση εντάσσεται στο πλαίσιο των σημείων (i), (ii) & (iii) ανωτέρω, το σχετικό αίτημα, με εξαίρεση την τροποποίηση της μελέτης της παραγράφου 11.7 ανωτέρω, υποβάλλεται προς εξέταση στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Σε κάθε περίπτωση το οποιασδήποτε φύσης οικονομικό όφελος προσπορίζεται ο δικαιούχος από τις εν λόγω τροποποιήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ίδιας συμμετοχής του. Σε περίπτωση μεταβίβασης παγίων περιουσιακών στοιχείων του έργου που έχουν επιχορηγηθεί θα πρέπει να αντικαθίστανται άμεσα από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δε δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του έργου.

iv) να μην έχουν χρηματοδοτηθεί παράτυπα από δυο διαφορετικές εθνικές ή κοινοτικές πηγές.

Στις περιπτώσεις μη τήρησης των ανωτέρω επιβάλλεται ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

11.9 Στην περίπτωση ΜΜΕ, ο δικαιούχος υποχρεούται **εντός χρονικού διαστήματος 16 μηνών**, στα χρονικά όρια τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών του, **να καλύψει τις θέσεις απασχόλησης σε ισοδύναμες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) που προβλέπονται στη σύμβαση με την ΟΤΑ**. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται, **οικονομική κύρωση** σχετική με τις ελλείπουσες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον παρακάτω τύπο:

Οικονομική κύρωση= Επιχορήγηση X (1-a) X b

Όπου a = πραγματικά δημιουργηθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ / Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ

$$b = (1,2 + (0,05*c)) / 12$$

και c = Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ.

Σε κάθε περίπτωση η οικονομική κύρωση δεν θα είναι μικρότερη των 12.000€. Σε περιπτώσεις Δημόσιας Δαπάνης μεγαλύτερης ή ίσης των 200.000€ η οικονομική κύρωση δεν θα είναι μεγαλύτερη του 15% της Δημόσιας Δαπάνης.

11.10 Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου δύναται να ανακληθεί η απόφαση έγκρισης του έργου και η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου **σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΣΔΕ του ΠΑΑ**. Αντίστοιχα, δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης της παραγράφου 10.2 του άρθρου 10 της παρούσας.

11.11 Για επενδύσεις συνολικού κόστους μεγαλύτερου των €50.000 ο δικαιούχος τοποθετεί **επεξηγηματική πινακίδα**. Στους τόπους εκτέλεσης έργων υποδομής, το συνολικό κόστος των οποίων υπερβαίνει τις €500.000 τοποθετούνται **διαφημιστικά πλαίσια**. Οδηγίες για το περιεχόμενο και τη μορφή των επεξηγηματικών πινακίδων και των διαφημιστικών πλαισίων θα διατίθενται από την ΟΤΔ.

11.12 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν πλήρη φάκελο του έργου στον οποίο να περιέχονται:

- η αίτηση ενίσχυσης, ο φάκελος υποψηφιότητας, η απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ, η απόφαση ένταξης της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, η σύμβαση με την ΟΤΔ,
- οι εγκεκριμένες μελέτες,
- οι βεβαιώσεις και άδειες νομιμότητας υλοποίησης και λειτουργίας,
- τα έγγραφα που αφορούν στις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
- οι επιμετρήσεις από τον επιβλέποντα μηχανικό του έργου (ή τεχνική υπηρεσία), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
- τα πρωτότυπα εξοφληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα των δαπανών, τα οποία φέρουν υποχρεωτικά την ειδική σφραγίδα της ΟΤΔ,
- τα Αιτήματα Πληρωμής του δικαιούχου και τα Πρακτικά Διοικητικού Ελέγχου της ΟΤΔ (προκαταβολών και δαπανών),
- τα παραστατικά έγγραφα είσπραξης του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης (αθεώρητο τιμολόγιο),
- οτιδήποτε άλλο σχετίζεται με την υλοποίηση του έργου.

11.13 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τα κατάλληλα παραστατικά προκειμένου να μπορεί να επαληθευτεί η ύπαρξη και η ακρίβεια των πληρωμών, να αποδέχονται τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Κράτους και της Ε.Ε. και να παρέχουν πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία. Τα παραστατικά που αφορούν στις χρηματοδοτούμενες δαπάνες θα πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον **επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η τελική πληρωμή του ΠΑΑ 2007-2013 από τον Οργανισμό Πληρωμών**. Επιπλέον, σε περίπτωση παρατυπιών ή παραλείψεων, τα ανωτέρω παραστατικά πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον

επί **3 έτη** μετά από το έτος κατά το οποίο τα ποσά ανακτώνται πλήρως από το δικαιούχο και πιστώνονται στο ΕΓΤΑΑ ή κατά το οποίο καθορίζονται οι οικονομικές επιπτώσεις της μη ανάκτησης βάσει του ΚΑΝ (ΕΚ) 1290/2005.

11.14 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον ΚΦΑΣ και Ε.Γ.Λ.Σ σχετικά με την **τήρηση βιβλίων και στοιχείων** σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Αν δηλαδή υποχρεούνται στη τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας, υποχρεωτικά τηρούν και παρακολουθούν την υλοποίηση του επενδυτικού τους σχεδίου, καθώς και τις επιχορηγήσεις με ιδιαίτερη λογιστική μερίδα στα βιβλία τους, με τις κατάλληλες λογιστικές αποτυπώσεις των στοιχείων εκ των εγγράφων παραστατικών. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτυπώνουν καταχωρώντας τα στοιχεία των εγγράφων παραστατικών με τέτοιο τρόπο, ώστε να προκύπτουν ευχερώς και διακριτά οι δαπάνες και οι αντίστοιχες επιχορηγήσεις που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο.

Εσφαλμένα ή και πλαστά λογιστικά στοιχεία ή η απουσία λογιστικών στοιχείων, συνιστούν, κατά περίπτωση, σημαντικές παρατυπίες και επιφέρουν ενδεχομένως δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

11.15 Ο **μηχανολογικός εξοπλισμός** που προμηθεύεται ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι καινούργιος και αμεταχείριστος. Για το σκοπό αυτό μαζί με το παραστατικό αγοράς θα πρέπει να προσκομιστεί σχετική βεβαίωση από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή όπου να αναγράφεται ρητά ο σχετικός αριθμός παραστατικού, ο τύπος του εξοπλισμού και ο σειριακός αριθμός του μηχανήματος, ή τα στοιχεία αυτά να αναγράφονται στο παραστατικό.

11.16 Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται κατά το αίτημα πληρωμής εκτός των άλλων και το απαιτούμενο προτιμολόγιο (Proforma Invoice) και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα, δηλαδή:

- Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμματίου είσπραξης, όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού
- Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.

Άρθρο 12

Καταβολή ενίσχυσης στο δικαιούχο

12.1 Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων του μέτρου 41 είναι καταρχήν αρμοδιότητα της ΟΤΔ, η οποία πρέπει να συντονίζει το τοπικό πρόγραμμα και τους εμπλεκόμενους φορείς σε όλα τα επίπεδα.

12.2 Η ΟΤΔ διενεργεί διοικητικούς ελέγχους σε όλα τα αιτήματα πληρωμής δαπανών των δικαιούχων του μέτρου 41 σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 33.1 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ο διοικητικός έλεγχος που διενεργεί η ΟΤΔ περιλαμβάνει την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, της αληθούς πραγματοποίησης των δαπανών που περιλαμβάνει το αίτημα πληρωμής, την επαλήθευση της ολοκληρωμένης ενέργειας σε σχέση με την ενέργεια για την οποία ζητήθηκε και χορηγήθηκε η ενίσχυση. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της ΟΤΔ, συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER επιτροπή με την ονομασία: "Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER".

Αρμοδιότητες της επιτροπής στο πλαίσιο αυτό είναι κυρίως:

- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής δαπανών των δικαιούχων με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά, λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
- η επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης του έργου σε κάθε αίτημα πληρωμής δαπανών, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για κατασκευαστικές εργασίες, προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού,
- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων προκαταβολών των δικαιούχων,
- η σύνταξη των Πρακτικών Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολών και Δαπανών, στα οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος ελέγχου,
- η συμπλήρωση και υποβολή στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα των Δελτίων Παρακολούθησης των έργων.

12.3 Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) στελέχη της υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ, πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης. Προκειμένου για πιστοποίηση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες, το ένα μέλος της επιτροπής θα πρέπει να έχει ειδικότητα μηχανικού ΠΕ/ΤΕ.

Κατ' εξαίρεση, μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κ.λπ., σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας δεν επαρκεί.

12.4 Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στους δικαιούχους γίνεται από την ΟΤΔ κατόπιν σχετικού αιτήματος πληρωμής, τμηματικά και ανάλογα με τη φύση του έργου, τον προϋπολογισμό του και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Τα στάδια και ο τρόπος τμηματικής καταβολής της αναλογούσας ενίσχυσης καθορίζονται στο πλαίσιο της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου. Η κατά τα ανωτέρω καταβολή της ενίσχυσης γίνεται εντός προθεσμίας **δύο (2) μηνών** από την υποβολή του σχετικού αιτήματος πληρωμής, **εφόσον το αίτημα είναι πλήρες** και εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ΟΤΔ. Κατ' εξαίρεση, η ως άνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί, στην περίπτωση που το σχετικό αίτημα του δικαιούχου αποτελεί αντικείμενο δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα σύμφωνα με την παράγραφο 12.14 κατωτέρω.

12.5 Οι δικαιούχοι δύναται να υποβάλλουν ένα (1) έως οκτώ (8) αιτήματα πληρωμής δαπανών, ανάλογα με τη φύση του έργου και τον προϋπολογισμό του. Η εξόφληση του τελευταίου αιτήματος πληρωμής ισοδυναμεί με αποπληρωμή και παραλαβή του έργου.

12.6 Για τα έργα των υπομέτρων L123, L312, είναι δυνατή, κατόπιν σχετικού αιτήματος του δικαιούχου, η χορήγηση προκαταβολής, η οποία δε θα υπερβαίνει **το 50%** της Δημόσιας Δαπάνης του έργου, με την προϋπόθεση προσκόμισης από το δικαιούχο εγγυητικής επιστολής η οποία αντιστοιχεί στο **110%** της προκαταβολής.

Το αίτημα του δικαιούχου για χορήγηση προκαταβολής δεν περιλαμβάνεται στον αριθμό των αιτημάτων πληρωμής δαπανών της παραγράφου 12.5 ανωτέρω.

Το αίτημα πληρωμής προκαταβολής συνοδεύεται επίσης από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.).

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΟΠΕΚΕΠΕ και επιστρέφεται μετά την έγκριση και εισαγωγή στο ΟΠΣΑΑ από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα του Δελτίου Παρακολούθησης του έργου, με το οποίο το σύνολο το σύνολο της δημόσιας δαπάνης του έργου που έχει εισαχθεί στο ΟΠΣΑΑ ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής

που έχει καταβληθεί στο δικαιούχο και την ολοκλήρωση του Ελέγχου Εποπτείας του φακέλου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 12.7 κατωτέρω ή σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί πιστοποίηση για ποσό Δημόσιας Δαπάνης τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής καταπίπτει η εγγυητική επιστολή.

Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER προβαίνει σε έλεγχο του αιτήματος προκαταβολής και συντάσσει Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής.

12.7 Ο δικαιούχος, το αργότερο εντός δώδεκα μηνών (12) από την υπογραφή της σύμβασής του με την ΟΤΔ, θα πρέπει να υποβάλλει στην ΟΤΔ ένα ή περισσότερα αιτήματα πληρωμής για επιλέξιμες δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Για τα έργα στα οποία η ενίσχυση καταβάλλεται εφάπαξ το σχετικό αίτημα πληρωμής θα πρέπει να υποβάλλεται από το δικαιούχο εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Σε περιπτώσεις πλήρως αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες, που θα υποβάλλονται και θα εξετάζονται από την ΟΤΔ, **θα χορηγείται παράταση για διάστημα το πολύ έξι (6) μηνών**, λαμβάνοντας υπόψη και το χρονοδιάγραμμα, τις προθεσμίες και τους σχετικούς κανόνες του ΠΑΑ. Με την παρέλευση και του χρονικού διαστήματος της ως άνω εγκριθείσας παράτασης, κατά την οποία ο δικαιούχος δεν υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, το έργο **θα απεντάσσεται**.

Το διάστημα αυτό μπορεί να παραταθεί για επιπλέον έξι (6) μήνες, ύστερα από αιτιολογημένο και τεκμηριωμένο αίτημα που αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης του έργου, με εκ νέου εξέταση κι έγκριση από την ΟΤΔ, η οποία θα λάβει υπόψη και το χρονοδιάγραμμα, τις προθεσμίες και τους σχετικούς κανόνες του ΠΑΑ (31/12/2015)

12.8 Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.), εφόσον αυτές δεν έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο τυχόν αιτήματος προκαταβολής.

Κάθε αίτημα πληρωμής του δικαιούχου, πλην της προκαταβολής, συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

- επιμετρήσεις εργασιών και λογαριασμό υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή την τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών.
- εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών σε πρωτότυπο.
- αντίγραφο του σχετικού λογιστικού βιβλίου από το οποίο προκύπτει η εγγραφή της επιχορήγησης, που έχει ήδη καταβληθεί, καθώς και των παραστατικών δαπανών.

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρονται σε κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών.

Με το τελευταίο αίτημα του δικαιούχου για τη χορήγηση της αποπληρωμής του έργου υποβάλλονται, εκτός των άλλων, οι απαιτούμενες, κατά περίπτωση, άδειες των αρμόδιων αρχών που εξασφαλίζουν τη νομιμότητα λειτουργίας.

12.9 Το αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου ελέγχεται από την Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER, η οποία προβαίνει στη σύνταξη πρακτικού σύμφωνα με την παράγραφο 12.2 ανωτέρω. Το πρακτικό αυτό λαμβάνει αύξοντα αριθμό και ημερομηνία έκδοσης και τηρείται στο αρχείο του δικαιούχου και της ΟΤΑ.

Παράλληλα, η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER σφραγίζει όλα τα ελεγχθέντα και παραδεκτά πρωτότυπα εγγράφων δικαιολογητικών με την ένδειξη: "**ελέγχθηκε και επιχορηγήθηκε από την ΟΤΑ LEADER Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ για το ποσό.....**" και τα αναπαράγει σε φωτοτυπίες, τις οποίες εφόσον επιθυμεί η Επιτροπή Πιστοποίησης Έργων LEADER, τις επικυρώνει "**ως ακριβή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου**". Τα πρωτότυπα των δικαιολογητικών επιστρέφονται στο δικαιούχο, ενώ στα αρχεία της ΟΤΑ τηρούνται τα ανωτέρω αντίγραφα/φωτοτυπίες.

Στο πρακτικό διοικητικού ελέγχου δαπανών του τελευταίου αιτήματος πληρωμής θα πρέπει εκτός των άλλων να διαπιστώνεται ότι το έργο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε με την επιφύλαξη της παραγράφου 11.9 του άρθρου 11 της παρούσας.

12.10 Η πληρωμή δαπανών υπολογίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες και το ποσοστό ενίσχυσης. Το υποβληθέν αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου εξετάζεται και καθορίζονται τα ποσά που είναι επιλέξιμα για ενίσχυση. Εφόσον, μεταξύ του ποσού δημόσιας δαπάνης (x) που αιτείται ο δικαιούχος και του ποσού δημόσιας δαπάνης (y) που κρίνεται επιλέξιμο να του καταβληθεί κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής, υπάρχει διαφορά άνω του 3% του (y), τότε εφαρμόζεται μείωση στο ποσό (y). Το ποσό της μείωσης ισούται με τη διαφορά μεταξύ αιτούμενου

και επιλέξιμου ποσού δημόσιας δαπάνης $(x - y)$ και τελικά καταβάλλεται στο δικαιούχο ποσό $(z) = y - (x-y)$.

Η παραπάνω μείωση δεν εφαρμόζεται εφόσον ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την προσθήκη του μη επιλέξιμου ποσού.

Επιπλέον, εφόσον διαπιστωθεί, κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής δαπανών, ότι ο δικαιούχος έχει υποβάλει ψευδή στοιχεία, το έργο αποκλείεται από την ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ. Αν έχουν καταβληθεί ποσά, αυτά ανακτώνται σύμφωνα με τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών δαπανών. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από την παροχή ενίσχυσης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το τρέχον και το επόμενο έτος του ΕΓΤΑΑ (Άρθρο 31, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Στη περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή, το ποσό της προκαταβολής αφαιρείται από την αναλογούσα δημόσια δαπάνη.

12.11 Μετά τη σύνταξη του Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής ή Δαπανών, η ΟΤΔ καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση, την αναλογούσα δημόσια δαπάνη στο δικαιούχο. Η τράπεζα συνεργασίας πιστώνει το λογαριασμό του δικαιούχου από τον ειδικό λογαριασμό που διατηρεί η ΟΤΔ για τα μέτρα 41 και 421, μετά από σχετική εντολή της ΟΤΔ.

Ο λογαριασμός του δικαιούχου δηλώνεται στη σύμβαση που έχει υπογράψει με την ΟΤΔ και στο αίτημα πληρωμής.

12.12 Σε όλες τις περιπτώσεις, ο δικαιούχος μετά την είσπραξη του ποσού της επιχορήγησης υποχρεούται να εκδώσει αθεώρητο τιμολόγιο είσπραξης του συγκεκριμένου ποσού και να το διαβιβάσει άμεσα στην ΟΤΔ σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 3 του Ν. 4093/2012 (Α' 222), Παράγραφος Ε' «Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, όπως ισχύει».

12.13 Στην περίπτωση που κατά την υλοποίηση του έργου απαιτηθεί τροποποίηση των εγκεκριμένων από τις αρμόδιες αρχές αδειών, εγκρίσεων και βεβαιώσεων που διέπουν τη νομιμότητα υλοποίησης, αναστέλλεται μέχρι την έκδοσή τους η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στο δικαιούχο.

12.14 Για το μέτρο 41 η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα διενεργεί δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο επί των διοικητικών ελέγχων των αιτημάτων πληρωμής των δικαιούχων που έχει

πραγματοποιήσει η ΟΤΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις του συστήματος εποπτείας το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 33 του Καν(ΕΚ) 1975/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και θα οριστεί με υπουργική απόφαση.

Άρθρο 13

Έλεγχοι

13.1 Για όλα τα μέτρα του τοπικού προγράμματος η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα διενεργεί δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους στις ΟΤΔ και στους δικαιούχους των έργων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 27 & 28 του (ΕΚ) 1975/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την πραγματοποίηση της τελευταίας πληρωμής του έργου. Οι ελεγχόμενες δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον **4%** της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστον **5%** της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

13.2 Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται προκειμένου να επαληθευθεί η ορθή υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και η τήρηση κάθε αναληφθείσας υποχρέωσης και δέσμευσης της ΟΤΔ και του δικαιούχου. Ειδικότερα το περιεχόμενο των επιτόπιων ελέγχων καθορίζεται στο άρθρο 28 του Καν (ΕΚ) 1975/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που μπορούν να ελεγχθούν τη στιγμή της επίσκεψης.

13.3 Πλην εξαιρετικών περιπτώσεων που καταγράφονται και αιτιολογούνται δεόντως από τις εθνικές αρχές, οι επιτόπιοι έλεγχοι περιλαμβάνουν επίσκεψη στο χώρο του έργου ή, σε περίπτωση άυλης ενέργειας, στον αρμόδιο για την ενέργεια.

13.4 Η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα πραγματοποιεί εκ των υστέρων ελέγχους σε έργα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και αντίστοιχου δικαιούχου. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 30 του (ΕΚ) 1975/2006 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Κάθε ημερολογιακό έτος πραγματοποιούνται εκ των υστέρων έλεγχοι που καλύπτουν τουλάχιστον το 1% των επιλέξιμων δαπανών των έργων, που είχαν τελική πληρωμή το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι εκ των υστέρων έλεγχοι στηρίζονται σε ανάλυση των κινδύνων και των οικονομικών επιπτώσεων των διαφόρων έργων, υπομέτρων ή μέτρων. Οι ελεγκτές που πραγματοποιούν τους εκ των υστέρων ελέγχους δεν πρέπει να έχουν εμπλακεί σε ελέγχους πριν από τις πληρωμές για το ίδιο έργο.

13.5 Στις περιπτώσεις που απαιτείται, διενεργούνται από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα συμπληρωματικοί και έκτακτοι έλεγχοι.

13.6 Εκτός των ανωτέρω ελέγχων, διενεργούνται στις ΟΤΔ και τους δικαιούχους των έργων έλεγχοι από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και από τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα.

13.7 Στις περιπτώσεις που από τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών και κοινοτικών οργάνων διαπιστωθεί αχρεώστητη ή παράνομη καταβολή ποσών ενισχύσεων, τα ποσά αυτά θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ενημερώνονται κατά περίπτωση ο ΟΠΕΚΕΠΕ, η ΕΥΔ του ΠΑΑ και η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα.

13.8 Η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, δια των αρμοδίων ΟΤΔ (έως τη λήξη της σύμβασης που έχουν με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) παρακολουθεί όλα τα έργα για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων στο χρονικό διάστημα που προβλέπεται στο άρθρο 18, παρ. 8 (i) της ΚΥΑ 401/2010.

Άρθρο 14

Ενημέρωση δικαιούχων σχετικά με τη δημοσιοποίηση δεδομένων τους

Η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα διατηρεί τη δυνατότητα δημοσιοποίησης δεδομένων των δικαιούχων όλων των μέτρων του τοπικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 44^α του Καν. 1290/2005 και τον Καν. 259/2008. Τα εν λόγω δεδομένα ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές ελέγχου και διερεύνησης για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων.

Άρθρο 15

Πρόσβαση σε έγγραφα - Προϋποθέσεις

15.1 Κάθε ενδιαφερόμενος (υποψήφιος ή δικαιούχος) μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτησή του προς την ΟΤΔ, να λαμβάνει γνώση των εγγράφων που τηρούνται στο αρχείο της ΟΤΔ και έχουν σχέση με τον ίδιο ή τους λοιπούς συνυποψήφιους/συνδικαιούχους (έγγραφα που έχουν υποβάλει οι ίδιοι στην ΟΤΔ ή έγγραφα της ΟΤΔ προς αυτούς).

15.2 Συγκεκριμένα η ΟΤΔ οφείλει να επιτρέπει την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα, εφόσον:

α) ο ενδιαφερόμενος αιτείται την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα με γραπτή αίτησή του, η οποία κοινοποιείται και στους τρίτους τους οποίους αφορά,

- β) έχει ειδικό έννομο συμφέρον να λάβει γνώση των ως άνω εγγράφων,
- γ) το έγγραφο δεν αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων,
- δ) δεν παραβιάζεται απόρρητο, το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις και ιδίως από αυτές του Ν.2472/1997 για την προστασία από επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. φυλετική ή εθνική προέλευση, υγεία, ποινικές διώξεις ή καταδίκες κ.λπ.),
- ε) δεν παραβιάζονται δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. σε μελέτες κ.λπ.)

15.3 Η κατά τα ανωτέρω πρόσβαση μπορεί να εξασφαλίζεται, είτε με μελέτη των σχετικών εγγράφων στα γραφεία της ΟΤΔ, είτε με χορήγηση αντιγράφων, τα έξοδα της αναπαραγωγής και αποστολής των οποίων βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο.

15.4 Η προθεσμία για τη χορήγηση των ως άνω εγγράφων από την ΟΤΔ ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου είναι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της γραπτής αίτησης.

Σε περίπτωση που η εν λόγω αίτηση κατατέθηκε για την παροχή εγγράφων προκειμένου ο αιτών να ασκήσει στη συνέχεια προβλεπόμενη ένσταση, η τυχόν προθεσμία άσκησης αυτής αρχίζει μετά την κατά τα ανωτέρω απάντηση της ΟΤΔ.

Άρθρο 16

Διακπεραίωση καταγγελιών – αναφορών

16.1 Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας, αναφοράς, αίτησης οποιουδήποτε ενδιαφερομένου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα που σχετίζονται με την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος ή/και την διαδικασία επιλογής της παρούσας πρόσκλησης ενδιαφέροντος, η τελευταία απευθύνει στην Ομάδα ερώτημα – αίτημα για την παροχή στοιχείων και απόψεων επί αυτών.

16.2 Η ΟΤΔ οφείλει να απαντά στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα πλήρως, με αποστολή όλων των σχετικών εγγράφων, επί όλων των αιτιάσεων της σχετικής καταγγελίας-αναφοράς εντός αποκλειστικής προθεσμίας **30 ημερών** από την παραλαβή του ως άνω ερωτήματος της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Η ως άνω απάντηση της ΟΤΔ δεν πρέπει να αποτελεί απλή διαβίβαση στοιχείων αλλά πρέπει να περιέχει τις απόψεις της πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένες επί όλων των ισχυρισμών – αιτιάσεων της καταγγελίας-αναφοράς του ενδιαφερομένου.

16.3 Με το ως άνω ερώτημα-αίτημα της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα προς την ΟΤΔ, αναστέλλεται υποχρεωτικά κάθε εκκρεμής διαδικασία (αξιολόγησης, διαγωνισμού, υπογραφής σύμβασης, πληρωμής κ.λπ.) που διενεργείται από την ΟΤΔ ή από την ΕΥΕ ΠΑΑ

Ανταγωνιστικότητα και σχετίζεται με τη συγκεκριμένη καταγγελία. Οι εν λόγω διαδικασίες διενεργούνται και ολοκληρώνονται μετά το πόρισμα της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα και τη σχετική απάντηση στον πολίτη κι εφόσον δεν προκύψουν ουσιώδεις πλημμέλειες της ΟΤΔ και η καταγγελία δεν κριθεί βάσιμη ή εφόσον, μετά τη διαπίστωση πλημμελειών η ΟΤΔ συμμορφωθεί. Κατ' εξαίρεση η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα μπορεί, σε ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, να αποφασίσει τη μη αναστολή των σχετικών διαδικασιών. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία της παραγράφου (2) για την απάντηση της ΟΤΔ είναι **δέκα (10) ημέρες**.

16.4 Κατόπιν της απάντησης της ΟΤΔ και της συγκέντρωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων, η ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, αφού τα εξετάσει, συντάσσει σχετικό πόρισμα σε σχέση με όσα αναφέρονται στην καταγγελία – αναφορά και το κοινοποιεί στον καταγγέλλοντα και στην ΟΤΔ. Σε περίπτωση που από την εξέταση της υπόθεσης προκύψουν πλημμέλειες της ΟΤΔ, αυτή υποχρεούται να συμμορφωθεί μέσα σε προθεσμία **είκοσι (20) ημερών** με ταυτόχρονη έγγραφη ενημέρωση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ, η σχετική καταγγελία-αναφορά θα αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 20.15, 21 και 25, της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010) με όλες τις νόμιμες συνέπειες.

Άρθρο 17

Επιβολή κυρώσεων στην ΟΤΔ κατά την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος

17.1 Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του τοπικού προγράμματος θα επιβληθούν κυρώσεις στην ΟΤΔ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και χρονικών ορίων που ορίζονται στο άρθρο 17 παρ.3, στο άρθρο 18, παρ. 13 και 16, στο άρθρο 21 παρ. 4, στο άρθρο 22 παρ. 3, στο άρθρο 24 παρ. 4 και στο άρθρο 26 παρ. 2, 3 και 4 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ΕΥΡΩ για κάθε ημέρα καθυστέρησης.
- Στην περίπτωση ουσιωδών πλημμελειών που θεραπεύονται μόνο με επανάληψη της διαδικασίας και οι οποίες οφείλονται σε υπαιτιότητα/συνυπαιτιότητα της ΟΤΔ, αναφορικά με τη διαδικασία προκήρυξης (όπως μη τήρηση των οδηγιών και υποδειγμάτων της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, μη ορθή δημοσίευση, δημοσίευση χωρίς την προηγούμενη έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, σύνθεση επιτροπών αξιολόγησης και

ενστάσεων που δεν πληροί τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται, μη ενημέρωση των ενδιαφερομένων για το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων, μη τήρηση των προθεσμιών για την υποβολή ενδιαφέροντος από δυνητικούς δικαιούχους και υποβολής ενστάσεων από υποψήφιους), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 1% επί του προκηρυσσόμενου ποσού και μέχρι €10.000.

- Στην περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης σε βάρος δικαιούχου του μέτρου 41 ως αποτέλεσμα ελέγχων της παραγράφου 1 του άρθρου 24 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), επιβάλλεται πρόστιμο στην ΟΤΔ ύψους 10% επί του ποσού της δημοσιονομικής διόρθωσης. Η κύρωση αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που κοινοποιούνται στην Υπηρεσία προβλήματα και παρατυπίες, που διαπιστώνονται από την ΟΤΔ ύστερα από δικό της έλεγχο και αφορούν αποδεδειγμένα ενέργειες του δικαιούχου μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΟΤΔ ενημερώνει εγγράφως την Υπηρεσία πριν την ημερομηνία διενέργειας του σχετικού ελέγχου της.
- Σε περίπτωση λήψης από την ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας ή/και Επιτροπές ή/και μέλη αυτών ή/και στελέχη της εταιρείας) οποιασδήποτε φύσης ανταλλάγματος (αμοιβής κλπ.) από υποψήφιους ή τους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους ή για την καταβολή ενίσχυσης σε αυτούς, καταγγέλλεται η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και καταπίπτει η εγγυητική καλής εκτέλεσης του άρθρου 14 της παρούσας.

Σε περίπτωση που συντρέχουν περισσότερες της μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων, τα πρόστιμα επιβάλλονται σωρευτικά στην ΟΤΔ για κάθε μία από αυτές.

17.2 Εκτός των ανωτέρω, σε τακτά χρονικά διαστήματα, που κατ' ελάχιστον ανέρχονται σε ένα έτος, επανεξετάζεται από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα το ποσό δημόσιας δαπάνης του μέτρου 431 του τοπικού προγράμματος, το οποίο δύναται να μειωθεί στην περίπτωση διαπίστωσης αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στην πορεία υλοποίησής του και στην απορρόφηση των πιστώσεων και μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ σε σχετικές συστάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από την ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα προς την ΟΤΔ.

Εγκρίνεται με την με αρ. 57/4-12-2014 απόφαση του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων της Ομάδας (ΕΔΠ).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

I. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Το ενημερωτικό υλικό σχετικά με τις προκηρυσσόμενες δράσεις περιλαμβάνει για κάθε μία από αυτές:

- Τον κωδικό και τον τίτλο της δράσης
- Την αναλυτική περιγραφή της δράσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα. Επιπλέον συμπληρώνονται όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις υλοποίησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 (401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων 1577/22-7-2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Τη μορφή των δικαιούχων,
- Τα ποσοστά ενίσχυσης και τις πηγές χρηματοδότησης,
- Την περιοχή εφαρμογής της δράσης,
- Τις επιλέξιμες δαπάνες (στην περίπτωση που αυτές είναι κοινές για περισσότερες της μιας προκηρυσσόμενες δράσεις παρουσιάζονται συγκεντρωτικά, χωρίς να επαναλαμβάνονται).

II. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

III. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

IV. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

V. ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ (σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

VI. (α) η με αρ. 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), με τις τροποποιήσεις (ΦΕΚ 1473/Β/3-5-2012 και ΦΕΚ 3060/Β/2013), **(β)** η Υπουργική απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αρ. 1577/22-7-2010 και οι τροποποιήσεις αυτής (αρ.πρωτ. 2463/1-4-2011 και 3751/16-3-2012 και 16254/23-11-2012) και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε ηλεκτρονική μορφή **(CD)**.

VII. Το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα της ΟΤΑ (σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΙ:

Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (υποψήφιοι δικαιούχοι) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο πλαίσιο του Μέτρου 41: «Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης» και στα υπομέτρα και δράσεις, που αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ - ΥΠΟΜΕΤΡΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ	Ενδεικτικά Προκηρυσσόμενα ποσά Δ.Δ	Ποσοστό Ενίσχυσης	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (υποψήφιοι επενδυτές)	Περιοχή παρέμβασης
41	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης	715.000,00			
411	Ανταγωνιστικότητα	250.000,00	50%		
L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	250.000,00	50%		
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	250.000,00	50%	Φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.	Όλη η περιοχή παρέμβασης.
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	465.000,00	50%		
L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	465.000,00	50%		
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	215.000,00	50%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311.	Όλη η περιοχή παρέμβασης.
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	250.000,00	50%		

Η αναλυτική περιγραφή των δράσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα, η μορφή των δικαιούχων, το ανώτερο ύψος συνολικού κόστους, τα ποσοστά ενίσχυσης και οι πηγές χρηματοδότησης, η περιοχή εφαρμογής κάθε δράσης, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες, έχουν ως εξής:

Δράση L123α: «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύεται η στήριξη επιχειρήσεων μεταποίησης / εμπορίας προϊόντων που καλύπτονται από το Παράρτημα 1 της Συνθήκης (εξαιρουμένων των αλιευτικών προϊόντων), καθώς και των προϊόντων της δασοκομίας, κατά την έννοια του άρθρου 28 του ΚΑΝ (ΕΚ) 1698/2005.

Η δράση αφορά πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, που πληρούν, ανάλογα με τον τομέα της επένδυσης, τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή, την καλή διαβίωση των ζώων και την εργασιακή ασφάλεια.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η μεταποίηση – τυποποίηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων ποιότητας,
- η ενίσχυση της μεταποίησης των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας,
- η ενίσχυση επιχειρήσεων τυποποίησης προϊόντων σε ατομικές συσκευασίες,
- η λειτουργία των επιχειρήσεων του κλάδου και η προσαρμογή της παραγωγής τους στα διεθνή πρότυπα ποιότητας.

Ειδικό βάρος θα δοθεί στα επενδυτικά σχέδια που ικανοποιούν τους περιορισμούς επιλεξιμότητας και αφορούν ιδρύσεις μεταποιητικών μονάδων επεξεργασίας / τυποποίησης αγροτικών προϊόντων βιολογικής παραγωγής, τη συσχέτιση της μεταποιητικής μονάδας με τον τόπο παραγωγής της πρώτης ύλης, τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων για δαπάνες που έχουν σχέση με την τήρηση των βασικών προδιαγραφών υγιεινής και περιβαλλοντικών όρων και τη χρήση υλικών συσκευασίας σε καινοτόμες μορφές (π.χ. πήλινες - οικολογικές συσκευασίες, ατομικές συσκευασίες κλπ),

Ενδεικτικά, μέσω της δράσης μπορούν να ενισχυθούν:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μεταποιητικών επιχειρήσεων προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας, με παράλληλη ανάπτυξη συστημάτων ποιότητας,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός συσκευαστηρίων οπωροκηπευτικών
- ο εκσυγχρονισμός συσκευαστηρίων αρωματικών φυτών,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός τυροκομείων και παραπροϊόντων γάλακτος
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός τυποποιητηρίων μελιού
- η ίδρυση οινοποιείων από σταφύλια βιολογικής καλλιέργειας ή εκσυγχρονισμός οινοποιείων

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Μορφή δικαιούχων - επιχειρήσεων:

Δικαιούχοι είναι Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής

Η ενίσχυση παρέχεται σε περιπτώσεις όπου, τόσο οι πρώτες ύλες, όσο και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους αποτελούν προϊόν που καλύπτεται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης.

Δεν παρέχεται στήριξη σε επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό την μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Οι κλάδοι πρωτογενούς παραγωγής που ενισχύονται στο πλαίσιο της δράσης, αναφέρονται στο **Παράρτημα Α** του παρόντος.

Αποκλείεται η ενίσχυση:

- α) επενδύσεων για τη μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από χώρες εκτός Ε. Ε.
- β) επενδύσεων παρασκευής και εμπορίας προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και του μελιού
- γ) επενδύσεων στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου
- δ) επενδύσεων που αφορούν γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
- ε) επενδύσεων οι οποίες έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των ΚΟΑ.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις είναι περιορισμένου ύψους και ειδικότερα, συνολικού κόστους μέχρι **500.000€** με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ενδεικτικό ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	500.000,00
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	250.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	237.500,00
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	12.500,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	250.000,00

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης.

Η παρέμβαση θα αφορά κυρίως στους **πρώην** Δήμους Μοιρών και Τυμπακίου για την παραγωγή κηπευτικών, Δήμους Κόφινα και Αστερουσίων για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, «Ν.Καζαντζάκης» και Καστελλίου για παραγωγή οίνου και «Ν.Καζαντζάκης» και Αρκαλοχωρίου για επιτραπέζιο σταφύλι.

α) Επιλέξιμες δαπάνες:

1. διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
2. κατασκευή ή βελτίωση ακινήτων.
3. προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας.
4. εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής επένδυσης.
5. αγορά καινούργιων οχημάτων - ισοθερμικών βυτίων, αναγκαίων για τη μεταφορά του γάλακτος προς το χώρο τυποποίησης - μεταποίησης, καθώς και αγορά καινούργιων οχημάτων ψυγείων μόνο για τα νησιά του Αιγαίου.
6. γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, λοιπές δαπάνες έκδοσης άδειας δόμησης, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, δαπάνες για τη δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, επισήμανση) και άδειες πέραν των παραπάνω δαπανών και μέχρι ορίου 10% του συνόλου του προϋπολογισμού.
7. δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκπαίδευση του προσωπικού), καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών.
8. αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, επίπλων γραφείου και εξοπλισμού για σύνδεση με ευρυζωνικές υποδομές διαδικτύου, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
9. κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι του ποσού των €50.000.
10. Η άδεια ανέγερσης των κτιρίων, οι αμοιβές των μηχανικών και αρχιτεκτόνων για τις μελέτες, καθώς και οι εδαφοτεχνικές μελέτες είναι επιλέξιμες και δύνανται να ενισχύονται.

β) Μη επιλέξιμες δαπάνες:

1. Αγορά οικοπέδου.
2. Αγορά ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα αν πρόκειται για παλιές ή καινούργιες και την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
3. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
4. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου της επένδυσης.
5. Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, κ.λπ.).
6. Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.
7. Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (αριθμομηχανές κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στο σημείο 8 της παραγράφου (α) ανωτέρω.
8. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
9. Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων.
10. Εκπαίδευση προσωπικού εκτός των αναφερομένων στο σημείο 7 της παραγράφου (α) ανωτέρω.
11. Η ασφάλιση του μηχανολογικού εξοπλισμού.
12. Αποζημιώσεις που πληρώνονται από τους δικαιούχους σε τρίτους για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κ.λπ.
13. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

14. Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
15. Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
16. Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης.
17. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας πέραν των απολύτως αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της μονάδας.
18. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από το δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός αν αυτό προσλαμβάνεται ειδικά για να εργαστεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή της.
19. Γενικά έξοδα άνω του 10% επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.
20. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από τις ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.
21. Δαπάνες που αφορούν την απλή αντικατάσταση.
22. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.

Δράση L312-1:
«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008, εκτός αυτών που ενισχύονται από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και τα υπομέτρα L123 & L313 του τοπικού προγράμματος LEADER.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων ειδών λαϊκής τέχνης,
- η δημιουργία επισκέψιμου χώρου σε υφιστάμενες επιχειρήσεις λαϊκής τέχνης, ώστε να μπορούν να ενταχθούν σε τουριστικές διαδρομές
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων που αξιοποιούν τοπικούς φυσικούς πόρους και το προϊόν τους χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη σε άλλες βιοτεχνικές επιχειρήσεις ή στις κατασκευές (π.χ. παραγωγή πυλού για τα αγγειοπλαστεία, επεξεργασία πέτρας και μαρμάρου, κάρβουνο, ασβέστης κλπ)
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων προϊόντων ξύλου και μετάλλου

Για τους επισκέψιμους χώρους σε επιχειρήσεις ειδών λαϊκής τέχνης, προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται σε κομβικά σημεία της περιοχής ή σε χώρους που παρουσιάζουν επισκεψιμότητα.

Ειδικό βάρος θα δοθεί στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας για το σχεδιασμό και την παραγωγή προϊόντων, καθώς και στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Βαρύτητα θα δοθεί σε επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, όπως γυναικείοι συνεταιρισμοί που παράγουν είδη λαϊκής τέχνης, άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) και σε νέους.

Ενδεικτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να ενισχυθούν μέσω της δράσης είναι: εργαστήρια κεραμικής, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, καλαθοπλεκτικής, υφαντικής, μαχαιροποιίας, παραδοσιακών στολών, ξυλογλυπτικής, γλυπτικής, μουσικών οργάνων, αργυροχρυσοχοΐας, εκκλησιαστικού και παραδοσιακού επίπλου, επεξεργασίας μετάλλου, πέτρας και μαρμάρου, δερματίνων ειδών, ξυλουργεία κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311 που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ. 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:\

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**.

Το ενδεικτικό ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	430.000,00
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	215.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	204.250,00
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	10.750,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	215.000,00

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης.

Δράση L312-3:
**«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών
διατροφής μετά την α' μεταποίηση»**

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008, εκτός αυτών που ενισχύονται από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και τα υπομέτρα L123 & L313 του τοπικού προγράμματος LEADER.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής αρτοσκευασμάτων, γνωστών κρητικών ειδών, όπως το παξιμάδι, καλιτσούνια, ξεροτήγανα, γαμοκούλουρα, που θα διατίθενται συσκευασμένα σε καταστήματα λιανικής πώλησης,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μικρών αρτοποιειών, σε απομακρυσμένες περιοχές, που υπάρχει έλλειψη, για την κάλυψη των αναγκών του τοπικού πληθυσμού,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων που αξιοποιούν την πρωτογενή παραγωγή της περιοχής (γάλα, σταφύλια, οπωροκηπευτικά, σταφίδα κλπ), μετά την πρώτη μεταποίηση (όπως ξινόχοντρος, που αξιοποιείται το γάλα και το σιτάρι).

Ειδικό βάρος θα δοθεί στη δημιουργία οργανωμένων χώρων παραγωγής και στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και τη χρήση των ΑΠΕ στη λειτουργία τους, καθώς και στην τυποποίηση των προϊόντων σε μικρές ατομικές συσκευασίες, για τη προώθησή τους στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες. Βαρύτητα θα δοθεί στη δημιουργία επιχειρήσεων από ομάδες γυναικών. Ενδεικτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να ενισχυθούν μέσω της δράσης είναι: εργαστήρια παραγωγής πετιμεζιού, αρτοσκευασμάτων, ειδών ζαχαροπλαστικής, ξινόχοντρου μουσταλευριάς, ζυμαρικών κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311, που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ενδεικτικό ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	500.000,00
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	250.000,00
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	237.500,00
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	12.500,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	250.000,00

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης.

Επιλέξιμες δαπάνες δράσεων L312-1 και L312-3 :

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών εργασιών, υδραυλικών εργασιών, ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης.
5. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.
6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και σε ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.
7. Δαπάνες αγοράς ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.λπ.), στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.
8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

Μη επιλέξιμες δαπάνες

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.
3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τις δράσεις ενθάρρυνσης τουριστικών δραστηριοτήτων των υπομέτρου L311 και L313 και αποκλειστικά και μόνο για κτίσματα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά και διατηρητέα είναι επιλέξιμη η αγορά ή επισκευή παλαιού εξοπλισμού και μέχρι ποσοστού 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Βελτιωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την προσαρμογή τους σε τυχόν απαιτήσεις της δικτύωσης.
9. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
10. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.
11. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.
12. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
13. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ενισχυόμενοι τομείς στο πλαίσιο της δράσης L123α "Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων"

1. ΤΟΜΕΑΣ : ΚΡΕΑΣ

Δράση 1.3.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων.

Δράση 1.4.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος θηραματικών ειδών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων σε περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής.

Δράση 1.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός - συμπλήρωση, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιαία -κονσέρβες κ.λπ.).

Δράση 1.9: Προμήθεια κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων και ίδρυση μικρών εγκαταστάσεων ψυκτικών θαλάμων στα μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους για τη μεταφορά και συντήρηση ευπαθών και νωπών προϊόντων (κρέας και λοιπά προϊόντα κρέατος) με σκοπό την χονδρεμπορία των προϊόντων.

2. ΤΟΜΕΑΣ : ΓΑΛΑ

Δράση 2.1: Ίδρυση - επέκταση τυροκομείων εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω επάρκειας γάλακτος.

Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός τυροκομείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση ώστε να τηρούνται οι βασικοί όροι υγιεινής και να προωθηθούν τα ποιοτικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ της χώρας.

Δράση 2.4.: Ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.5.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.6.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός - επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων (τυρόγαλα), που στοχεύουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

3. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΥΓΑ - ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

3.1. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ

Δράση 3.1.1.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.2.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.3: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας αυγών για παραγωγή νέων προϊόντων με βάση τα αυγά.

Δράση 3.1.4: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών και προϊόντων που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κ.λπ.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

4. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΜΕΛΙ

Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης - επεξεργασίας - μεταποίησης - συσκευασίας μελιού.

Δράση 4.2.: Ίδρυση μικρών μονάδων τυποποίησης - συσκευασίας μελιού μόνο σε ορεινές - νησιωτικές περιοχές, με προτεραιότητα στις μονάδες τυποποίησης - επεξεργασίας - μεταποίησης βιολογικού μελιού.

Δράση 4.3.: Ίδρυση - εκσυγχρονισμός - επέκταση - μετεγκατάσταση μονάδων για παραγωγή σακχαρωδών προϊόντων με βάση το μέλι, snacks κλπ.

Στον υποτομέα του μελιού καμία από τις ανωτέρω δράσεις δεν εμπίπτει στα πεδία επιλεξιμότητας του Καν. 797/2004.

5. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ - ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ

Δράση 5.1.: Ίδρυση - επέκταση σύγχρονων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.2.: Εκσυγχρονισμός, βελτίωση υφισταμένων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.3. Ίδρυση - επέκταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

Δράση 5.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

6. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Δράση 6.1.: Εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα.

Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός - βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών.

Δράση 6.3.: Ίδρυση ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.5.: Συμπλήρωση - εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης & ψύξης.

Δράση 6.6.: Ίδρυση νέων μονάδων αποφλοιώσης - επεξεργασίας - τυποποίησης ρυζιού.

Δράση 6.7.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αποφλοιώσης ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας και τυποποίησης - συσκευασίας με ή χωρίς μετεγκατάσταση.

Δράση 6.8.: Ίδρυση silos σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.

Δράση 6.9.: Ίδρυση οριζοντίων αποθηκών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

7. ΤΟΜΕΑΣ : ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

A) Ελαιόλαδο

Δράση 7.1.: Ελαιοτριβεία

α) Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση δυναμικότητας με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται βιολογική πρώτη ύλη.

β) Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων.

γ) Ίδρύσεις ελαιοτριβείων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη.

Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων -συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 7.3.: Ίδρύσεις - επεκτάσεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ραφίναριών ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

B) Άλλα Έλαια

Δράση 7.5: Ίδρυση - Επέκταση - Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση σπορελαιουργείων και βιομηχανιών σπορελαιουργίας.

Διευκρινήσεις:

- Σύμφωνα με το υπ.αριθμ. 19442/30-9-2014 έγγραφο της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, με τον όρο «**βιολογική πρώτη ύλη**» εννοούνται όλα τα στάδια μετατροπής των συμβατικών προϊόντων σε βιολογικά, σύμφωνα με τον ΚΑΝ. ΕΕ/834/2007. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το θεσμικό πλαίσιο (Κοινοτικό και Εθνικό) που διέπουν την παραγωγή και πιστοποίηση του βιολογικού προϊόντος.
- Η παραγωγή **επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών ελαιολάδου** πρέπει να είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στον Καν. 1019/02 και στην αριθμ. 323902/18-9-09 κοινή υπουργική απόφαση της Δ/σης ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής/Τμήμα Ελαίας.
- Στον τομέα των ελαιούχων προϊόντων και ειδικότερα στη δράση που αναφέρεται σε εκσυγχρονισμό και συγχώνευση ελαιοτριβείων (ελαιολάδου/ελαιοτριβεία) επιλέξιμη θεωρείται κάθε δαπάνη **για τη μετατροπή των ελαιοτριβείων τριών φάσεων σε δύο.**

8. ΤΟΜΕΑΣ : ΟΙΝΟΣ

Δράση 8.1.: Εκσυγχρονισμός οινοποιείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, για παραγωγή οίνων ποιότητας.

Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:

- α) σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε ορεινές και νησιώτικες περιοχές
- β) μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελουργίας [Καν.(ΕΟΚ) 2092/91] και συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Δράση 8.4: Προσθήκη, εκσυγχρονισμός, επέκταση γραμμής εμφιάλωσης οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

Διευκρινήσεις:

Σύμφωνα με το υπ.αριθμ. 9334/24-04-2013 έγγραφο της ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα, για τις μονάδες παραγωγής οίνου από προϊόντα βιολογικής αμπελουργίας, η πρώτη ύλη είναι απαραίτητο να καλλιεργείται βιολογικά και να τεκμηριώνεται από διαπιστευμένο οργανισμό πιστοποίησης. Στην περίπτωση που η πιστοποιούμενη πρώτη ύλη βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο (πιστοποιημένη) είναι απαραίτητο η επεξεργασία της να διαφοροποιείται χωρικά ή χρονικά από την πλήρως βιολογική προκειμένου να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα.

9. ΤΟΜΕΑΣ : ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα νησιωτικές περιοχές (πλην Κρήτης και Εύβοιας).

Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή/και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών:

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων χωρίς

αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λπ.)

α) Κονσερβοποιεία - Χυμοί φρούτων - Αποξηραμένα φρούτα

- Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφιστάμενων μονάδων κονσερβοποίησης οπωροκηπευτικών, βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών κυρίως όσον αφορά:
- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.
- Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης (κονσερβοποίησης) οπωροκηπευτικών (πλην βιομηχανικής τομάτας), βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών.

β) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφιστάμενων μονάδων χυμοποίησης, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

γ) Ίδρυση νέων μονάδων χυμοποίησης οπωρών (πλην των εσπεριδοειδών) σύγχρονης τεχνολογίας.

δ) Αποξηραμένων φρούτων

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κ.λπ.).

ε) Ίδρυση - εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού.

στ) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων, χυμοποίησης εσπεριδοειδών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- τις ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

Δράση 9.9.: Μεταποίηση λαχανικών

α) Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής τουρσιών και ψητών λαχανικών, εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων, κυρίως όσον αφορά :

- στη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών και
- στην παραγωγή νέων προϊόντων

β) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

Δράση 9.10.: Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών για την παραγωγή λιπασμάτων ή/και ζωοτροφών.

Δράση 9.11.: Μεταποίηση ξηρών καρπών.

Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λπ.

Δράση 9.12.: Μεταποίηση σύκων - σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης - αποξήρανσης σύκων και σταφίδων.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

Δράση 9.13.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δράση 9.14.: Ίδρυση - επέκταση μονάδων μόνο για γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων.

Δράση 9.15.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

Δράση 9.16.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός - επέκταση, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- τσιπς ή σνακς πατάτας κ.λπ.
- άλλα νέα προϊόντα

Έργα του Τομέα οπωροκηπευτικών που υποβάλλονται από αναγνωρισμένες ή προαναγνωρισμένες από τη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής Ομάδες Παραγωγών (Συνεταιρισμοί, ΕΑΣ, καθώς και Εταιρείες που έχουν αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών), είναι επιλέξιμα μόνο για τα μικρά Νησιά του Αιγαίου και Ιονίου (μέχρι 3.100 κατοίκους).

10. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΝΘΗ

Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.

α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση τυποποιημένων δρεπτών ανθέων και γλαστρικών.

β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.

Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες αναγορές - κέντρα διανομής) από συλλογικούς φορείς ανθοπαραγωγών.

12. ΤΟΜΕΑΣ : ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δράση 12.1.: Ίδρυση - επέκταση μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

13. ΤΟΜΕΑΣ : ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Δράση 13.1.: Ίδρυση - επέκταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Δράση 13.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΟΜΕΙΣ:

- Ως προϊόντα ποιότητας είναι αυτά που καθορίζονται από τους Καν.(ΕΟΚ) 2092/91, 2081/92, 2082/92 και Καν.(ΕΚ) 1804/99, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, καθώς και αυτά που καθορίζονται από την Εθνική Νομοθεσία και πιστοποιούνται κατάλληλα.
- Τα επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μονάδων δεν μπορεί να επιφέρουν αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας αυτών σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% και μπορεί να υλοποιούνται με ή χωρίς αλλαγή του τόπου εγκατάστασης. Εάν η προκύπτουσα αύξηση της δυναμικότητας υπερβαίνει το ως άνω όριο, τα επενδυτικά σχέδια χαρακτηρίζονται ως επέκταση. Η αύξηση δυναμικότητας, εφόσον επιτρέπεται από την αδειοδότηση που διαθέτει ο φορέας, υπολογίζεται ως η διαφορά της πραγματικής παραγωγικής δυναμικότητας που προκύπτει από το μέσο όρο της τριετίας προ ημερομηνίας αίτησης ενίσχυσης (εκ των Πινάκων Α4 και Α5 του Μέτρου 123α του ΠΑΑ, που αποτυπώνουν τα πραγματικά στοιχεία παραγωγής του φορέα), και της προβλεπόμενης παραγωγικής δυναμικότητας στο 3ο έτος λειτουργίας της μονάδας μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της επένδυσης (εκ των πινάκων 5 και Β6 του Μέτρου 123α του ΠΑΑ, που αποτυπώνουν τις προβλέψεις του φορέα σε βάθος δεκαετίας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
(ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια – Παράρτημα IV), ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης.

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!!

Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, **αποκλείονται** από την περαιτέρω διαδικασία.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά είναι τα εξής:

Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α	
1	Η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με τους κανόνες επιλεξιμότητας που τίθενται	1.1 Καν. (ΕΚ) 1698/2005, όπως ισχύει κάθε φορά			
		1.2 Καν. (ΕΚ) 1974/2006, όπως ισχύει κάθε φορά			
		1.3 Καν. 800/2008 (για πολύ μικρές επιχειρήσεις)			L123a
		1.4 Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (για πολύ μικρές επιχειρήσεις)			
		1.5 Πρόγραμμα "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013", Κεφάλαια 5.3.3 και 5.3.4.1 όπως ισχύουν κάθε φορά			
2	Η πρόταση που υποβάλλεται τηρεί τις προϋποθέσεις που τίθενται	2.1 Εμπρόθεσμη υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας, της αίτησης και των δικαιολογητικών αποκλειστικά και μόνο στην ΟΤΔ που ορίζεται από την προκήρυξη του υπομέτρου.			αρ. πρωτ. ΟΤΔ
		2.2 Ο φάκελος υποψηφιότητας έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα.			
		2.3 Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας, από την οποία να προκύπτει κερδοφορία της επιχείρησης τουλάχιστον από το τρίτο έτος από την ολοκλήρωσή της.			μελέτη βιωσιμότητας
		2.4 Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας.			φάκελος υποψηφιότητας
		2.5 Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.			παρατήρηση 1
		2.6 Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης δράσης.			φάκελος υποψηφιότητας και υποβληθέντα δικαιολογητικά
		2.7 Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης δράσης του τοπικού προγράμματος.			φάκελος υποψηφιότητας, τοπογραφικό διάγραμμα, αποδεικτικά κατοχής - χρήσης (όπως ορίζονται στην παρατήρηση 1)
		2.8 Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ για τη δράση στην οποία εντάσσεται.			φάκελος υποψηφιότητας
		2.9 Για πρόταση εκσυγχρονισμού: α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.			φάκελος υποψηφιότητας, υπεύθυνη δήλωση και παρατήρηση 4
		2.10 Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 4ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο. Η πρόταση, εφόσον αφορά στο υπομέτρο L123 δεν έχει ενταχθεί για το ίδιο ή συμπληρωματικό φυσικό αντικείμενο στο μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ.			υπεύθυνη δήλωση θεωρημένη και παρατήρηση 4
		2.11 Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.			φάκελος υποψηφιότητας, αρχιτεκτονικά σχέδια, αδειοδοτήσεις
		2.12 Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.			υπεύθυνη δήλωση
3	Ο υποψήφιος δικαιούχος που υποβάλλει την πρόταση έχει την	3.1 Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους.			άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ
		3.2 Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ε.Ε. C 244/1-10-04) και της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του Καν(ΕΚ) 800/2008.			παρατήρηση 2

Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			δικαιολογητικά	
		ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
αρμοδιότητα και τη δυνατότητα εκτέλεσης της πράξης	3.3 Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 401/10-3-2010, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				παρατήρηση 3	
	3.4 Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				υπεύθυνη δήλωση και παρατήρηση 7	
	3.5 Ο υποψήφιος δεν είναι εν ενεργεία Δημόσιος Υπάλληλος ή υπάλληλος ΝΠΔΔ κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 3528/2007, ούτε στρατιωτικός. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση λοιπών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για τον Πρόεδρο, το Δ/ντα Σύμβουλο και το νόμιμο εκπρόσωπο. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.				Ε1, υπεύθυνη δήλωση, ΦΕΚ νομίμου εκπροσώπου	
	3.6 Ο υποψήφιος δεν έχει υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης και τους Συνεταιρισμούς.				αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου	
	3.7 Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης και τους Συνεταιρισμούς.				αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου	
	3.8 Για φυσικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.				παρατήρηση 2 (α)	
	3.9 Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.				παρατήρηση 2 (α) & (γ)	
	3.10 Ο υποψήφιος δεν αποτελεί δικαιούχο του τοπικού προγράμματος και δεν έχει υποβάλει περισσότερες της μιας προτάσεις στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προκήρυξης. Εφόσον ο υποψήφιος είναι φυσικό πρόσωπο, δεν μπορεί να αποτελεί εταίρο/μέτοχο νομικού προσώπου που είναι δικαιούχος στο τοπικό πρόγραμμα LEADER ή έχει υποβάλει πρόταση στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προκήρυξης. Εφόσον ο υποψήφιος είναι εταιρεία, δεν μπορούν οι εταίροι/μέτοχοί της να είναι δικαιούχοι του τοπικού προγράμματος LEADER ή να έχουν υποβάλει πρόταση στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προκήρυξης. Εφόσον ο υποψήφιος είναι συνεταιρισμός, το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο φορέα.				Υπεύθυνη Δήλωση και παρατήρηση 4	
	3.11 Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης) μέλος του Δ.Σ., του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων και της Υπηρεσιακής Δομής της ΟΤΔ ή/και δεν είναι σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού αυτών ή/και δεν αποτελεί παρένθετο φυσικό ή νομικό πρόσωπο αυτών.				Υπεύθυνη Δήλωση και παρατήρηση 5	
	3.12 Ο υποψήφιος δεσμεύεται με υπεύθυνη δήλωση ότι θα καλύψει την ιδιωτική συμμετοχή που απαιτείται για την υλοποίηση της πρότασής του, σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα.				Υπεύθυνη Δήλωση παρατήρηση 6	
	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Το παραδεκτό της πρότασης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης. Για όλα τα παραπάνω κριτήρια επιλεξιμότητας, η απάντηση πρέπει να είναι θετική (ΝΑΙ), διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται.					

Γενικά:

1. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα ή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 4250/2014 (ΦΕΚ 74 /Α'/26-3-2014) Διοικητικές Απλουστεύσεις-Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» και την εγκύκλιο ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/οικ.8342/1-4-14 του Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
2. Οι απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις είναι της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
3. Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληρεί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.
4. Υποψήφιοι δικαιούχοι μπορούν να είναι και υπό σύσταση εταιρείες. Στην περίπτωση αυτή, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής εξετάζονται με βάση το σχέδιο καταστατικού που θα πρέπει να υποβληθεί.
5. Σε περίπτωση υποβολής πρότασης που εμπίπτει σε περισσότερα από ένα υπομέτρα εφαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας όλων των υπομέτρων στα οποία εμπίπτει.

Παρατηρήσεις επί των κριτηρίων επιλεξιμότητας:

1. Ως προς το **ιδιοκτησιακό καθεστώς** της πρότασης (**κριτήριο 2.5**) μπορούν να γίνουν αποδεκτά:
- α) Τίτλοι κυριότητας :
    - 1. συμβόλαιο πώλησης,
    - 2. δωρεά,
    - 3. γονική παροχή,
    - 4. δικαστική απόφαση αναγνωριστική χρησικτησίας,
    - 5. κληρονομική διαδοχή.
  - β) πολυετές μισθωτήριο συμβόλαιο,
  - γ) σύμβαση χρησιδανείου,
  - δ) σύμβαση παραχώρησης χρήσης
  - ε) προσύμφωνο μεταβίβασης-αγοραπωλησίας ή μίσθωσης ακινήτου, ή χρησιδανείου ή παραχώρησης χρήσης και
  - στ) οποιοδήποτε άλλο στοιχείο αποδεικνύει κατά περίπτωση την κατοχή ή χρήση κυρίως στις περιπτώσεις ανυπαρξίας τίτλων για δημόσιες εκτάσεις και για πράξεις δημοσίου χαρακτήρα

Στις περιπτώσεις μίσθωσης και εφόσον στην πρόταση προβλέπονται νέες κτιριακές εγκαταστάσεις απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο μίσθωσης με διάρκεια τουλάχιστον 20 ετών από την ημερομηνία της 1ης δημοσίευσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων. Για λοιπές επενδύσεις (**βελτίωση** κτιριακών εγκαταστάσεων ή και προμήθεια εξοπλισμού) απαιτείται συμφωνητικό μίσθωσης ή επαγγελματικής μίσθωσης (για επιχειρήσεις), θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ, ισχύος τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της 1ης δημοσίευσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων. Σε κάθε περίπτωση που το συμφωνητικό έχει συνολική διάρκεια άνω των 9 ετών να έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικά. Αντίστοιχα, τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα πρέπει να τηρούνται για συμβάσεις χρησιδανείου ή συμβάσεις παραχώρησης χρήσης ή προσύμφωνα.

Στην περίπτωση υποβολής προσυμφώνου, κατά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ δικαιούχου και ΟΤΔ θα ζητείται η προσκόμιση των οριστικών συμβολαίων ιδιοκτησίας ή μίσθωσης (περιπτώσεις α έως και δ ανωτέρω) με τα αντίστοιχα πιστοποιητικά ιδιοκτησίας και μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής είναι ο επικαρπωτής, ο ψιλός κύριος θα πρέπει να υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση, ότι συμφωνεί και αποδέχεται την προτεινόμενη χρήση του ακινήτου από τον επικαρπωτή. Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής είναι ο ψιλός κύριος, ο επικαρπωτής θα πρέπει να υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι συμφωνεί και αποδέχεται την προτεινόμενη χρήση του ακινήτου από τον επικαρπωτή. Και στις δύο ως άνω αναφερόμενες περιπτώσεις δεν απαιτείται για τον υπευθύνως δηλούντα να εξετασθεί αν πληρούνται όλα τα λοιπά κριτήρια, που αφορούν το φορέα.

Σε περίπτωση συγκυριότητας στο φάκελο υποψηφιότητας θα πρέπει να υπάρχουν εκτός από τα δικαιολογητικά συγκυριότητας του ακινήτου και αντίστοιχα δικαιολογητικά πλήρους χρήσης/κατοχής του ακινήτου από τον συγκύριο που είναι υποψήφιος επενδυτής σύμφωνα με όσα αναφέρονται αναλυτικά στην πρώτη παράγραφο ανωτέρω. Ειδικά στην περίπτωση που συγκύριος είναι ανήλικος, θα πρέπει στο φάκελο υποψηφιότητας να υπάρχει δικαστική άδεια στους κηδεμόνες για οποιαδήποτε πράξη μεταβίβασης ή μίσθωσης αφορά το ιδανικό μερίδιο του ανηλίκου.

Στην περίπτωση υπό σύσταση εταιρειών, η κατοχή – χρήση του ακινήτου με βάση τα ανωτέρω θα πρέπει να αποδεικνύεται από έναν τουλάχιστον από τους εταίρους.

2. Για την αξιολόγηση του **κριτηρίου 3.2**, καθώς και των **κριτηρίων 3.9** και **3.10** προσκομίζονται αναλόγως τα ακόλουθα:

α) Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη στην οποία δηλώνεται ότι ο υποψήφιος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό,

β) σε περίπτωση νομικού προσώπου, καταστατικό,

γ) σε περίπτωση νομικού προσώπου, Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη στην οποία δηλώνεται ο υποψήφιος δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και, επίσης, ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης.

δ) στις περιπτώσεις ΟΕ, ΕΕ και ΕΠΕ που έχουν συσταθεί από χρόνο μεγαλύτερο της τριετίας υποβάλλεται ο τελευταίος ισολογισμός καθώς και ακριβή αντίγραφα των θεωρημένων Ισοζυγίων Γενικών και Αναλυτικών Καθολικών για το χρονικό διάστημα των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν την καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης για τις εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας. Στην περίπτωση εταιρειών που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας προσκομίζεται από τον υποψήφιο **υπεύθυνη δήλωση** στην οποία να δηλώνεται/βεβαιώνεται ότι δεν έχει απολεσθεί πάνω από το μισό

του κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών.

3. Για την αξιολόγηση του **κριτηρίου 3.3** προσκομίζονται κατά περίπτωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
- i. καταστατικό και τυχόν ΦΕΚ τροποποιήσεων αυτού ή σχέδιο καταστατικού, ΦΕΚ ορισμού νόμιμου εκπρόσωπου,
  - ii. πίνακας μετόχων/εταίρων από ειδικό βιβλίο κατά την καταληκτική ημερομηνία,
  - iii. τελευταίος ισολογισμός κ.λπ.,
  - iv. τελευταία Ε1, Ε3, Ε5 και Ε7
  - v. αναλυτική περιοδική κατάσταση ΙΚΑ. Σε περίπτωση μετόχων Α.Ε. που λαμβάνουν μισθό, τη σχετική εντολή της Γ.Σ.
  - vi. Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη, ότι η υφιστάμενη επιχείρηση είναι πολύ μικρή ΜΜΕ ή ότι η νέα επιχείρηση που θα δημιουργηθεί θα είναι πολύ μικρή ΜΜΕ σύμφωνα με τον Καν (ΕΚ) 800/2008 και τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής. Για την υπεύθυνη δήλωση λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα περί αυτής που ακολουθούν.
4. Το κριτήριο αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη και το αρχείο της ΟΤΔ εφόσον πρόκειται για έργο προγράμματος που υλοποίησε ή υλοποιεί η ΟΤΔ.
5. Ως παρένθετα φυσικά ή νομικά πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που δρουν ιδίω ονόματι, αλλά για λογαριασμό των ατόμων που εμπίπτουν στο σχετικό αποκλεισμό. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, θεωρείται ότι δρα ως παρένθετο όταν συμμετέχουν σε αυτό πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20% ή έχουν την ιδιότητα του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου ή του Διαχειριστή. Αντίθετα, δε θεωρείται ότι δρουν ως παρένθετα νομικά πρόσωπα οι φορείς που εκπροσωπούνται από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό και εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου ή συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, όπως Νομαρχία, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές ΟΤΑ, Συνεταιρισμοί, Σύλλογοι, Επιμελητήρια κ.λπ.
6. Για την απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής που απαιτείται για την υλοποίηση της πρότασης, σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα.
7. Στην περίπτωση υπό σύσταση εταιρειών, το κριτήριο **3.4** θα πρέπει να πληρείται από κάθε εταίρο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
(ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης.

Γενικά:

6. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα ή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 4250/2014 (ΦΕΚ 74 /Α'26-3-2014) Διοικητικές Απλουστεύσεις-Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» και την εγκύκλιο ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/οικ.8342/1-4-14 του Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
7. Οι απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις είναι της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
8. Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληρεί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.
9. Υποψήφιοι δικαιούχοι μπορούν να είναι και υπό σύσταση εταιρείες. Στην περίπτωση αυτή, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής εξετάζονται με βάση το σχέδιο καταστατικού που θα πρέπει να υποβληθεί.
10. Για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής λαμβάνονται υπόψη τόσο τα αναφερόμενα στο φάκελο υποψηφιότητας όσο και τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά.

Τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανά προκηρυσσόμενη δράση και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά είναι τα εξής:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ:**L123a «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»**

Κωδ.	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
A1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας		5%	
	Πλήρης φάκελος	1		
	Ελλιπής φάκελος που δε δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0,5		
	Ελλιπής φάκελος που δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0		
A2	Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης		15%	μελέτες, άδειες, πρωτοκολλημένες αιτήσεις
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων μελετών, αδειών και των άλλων απαιτούμενων διαδικασιών	1		
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων μελετών και αδειών	0,51-0,75		
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές και αναμονή έγκρισης των απαιτούμενων μελετών και έκδοσης αδειών	0,01-0,5		
	Ανυπαρξία μελετών και αδειών	0		
B1	Επαγγελματική εμπειρία/εκπαίδευση/κατάρτιση		5%	
B1.1	Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης			βεβαιώσεις εργοδότη, κατάλληλη βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα, έναρξη επιτηδεύματος, καταστατικό
	καθόλου	0		
	έως 2 χρόνια	0,1		
	έως 5 χρόνια	0,2		
	πάνω από 5 χρόνια	0,4		
B1.2	Ύπαρξη τίτλου σπουδών (π.χ. ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΑΕΙ, ΤΕΙ) σχετικού με τη φύση της πρότασης	0/0,4		επικυρωμένα αντίγραφα τίτλων σπουδών
B1.3	Επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 75 ωρών σχετική με το αντικείμενο	0/0,2		βεβαίωση πιστοποιημένου ΚΕΚ
B2	Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων	0/1	2%	υπεύθυνη δήλωση
B3	Πρόωθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο)	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι γυναικείος συνεταιρισμός	0/1		καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους γυναίκες	0/1		
B4	Πρόωθηση νεανικής επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος (φυσικό πρόσωπο), γεννηθείς από 1/1/1985 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους νέοι, γεννηθέντες από 1/1/1985 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτοτήτων ή διαβατηρίου, καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
Γ1	Σκοπιμότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		10%	

Κωδ.	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
Γ1.1	Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής χωροθέτησης της πρότασης	0-0,5		
Γ1.2	Σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του τοπικού προγράμματος	0-0,5		
Γ2	Ποιότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		12%	
Γ2.1	Τήρηση προδιαγραφών ποιότητας (π.χ. ΤΣΠ) και συμμετοχή σε δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων εφόσον υπάρχουν	0/0,2		αποδεικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τη συμμετοχή
Γ2.2	Παραγωγή προϊόντων ποιότητας			
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% των παραγόμενων προϊόντων	0,4		αποδεικτικά έγγραφα για το χαρακτηρισμό των προϊόντων
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και έως 50% των παραγόμενων προϊόντων	0,3		
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μέχρι 30% των παραγόμενων προϊόντων	0,2		
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μικρότερο του 10% των παραγόμενων προϊόντων	0		
Γ2.3	Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών			
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0,4		αποδεικτικά έγγραφα για το χαρακτηρισμό των πρώτων υλών
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και έως 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0,3		
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και έως 30% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0,2		

Κωδ.	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μικρότερο του 10% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0		
Γ3	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης		5%	
Γ3.1	Τεχνολογική καινοτομία	0/0,5		
Γ3.2	Οργανωτική καινοτομία	0/0,5		
Γ4	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους		10%	σχέδια, αναλυτική προμέτρηση εργασιών και αναλυτικός προϋπολογισμός
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	1		
	5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	0,75		
	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	0,25		
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0		
Γ5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης		4%	
Γ5.1	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	0/0,5		
Γ5.2	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	0/0,5		
Γ6	Στην πρόταση περιλαμβάνονται υποδομές/διαρρυθμίσεις που εξυπηρετούν την προσβασιμότητα ατόμων μειωμένης κινητικότητας	0/1	4%	αρχιτεκτονικά σχέδια
Δ1	Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης		10%	οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται σύμφωνα με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας
Δ1.1	Αύξηση απασχόλησης	0-0,5		
Δ1.2	Θέσεις εργασίας σε σχέση με το ύψος επένδυσης	0-0,5		
Δ2	Συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος		10%	
Δ2.1	Ποσοστό των ενεργειακών αναγκών που καλύπτονται από ΑΠΕ	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.2	Πρόβλεψη συστήματος ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων	0/0,2		
Δ2.3	Ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.4	Ποσοστό εξοικονόμησης νερού με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		
Δ2.5	Πρόβλεψη συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14000, EMAS)	0/0,2		
E1	Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη	0/1	πριμοδότηση	Δεν αφορά στην παρούσα φάση την περιοχή παρέμβασης
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			100%	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ:

• L312 «Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων»

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
A1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας		5%	
	Πλήρης φάκελος	1		
	Ελλιπής φάκελος που δε δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0,5		
	Ελλιπής φάκελος που δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0		
A2	Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης		15%	μελέτες, άδειες, πρωτοκολλημένες αιτήσεις
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων μελετών, αδειών και των άλλων απαιτούμενων διαδικασιών	1		
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων μελετών και αδειών	0,51-0,75		
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές και αναμονή έγκρισης των απαιτούμενων μελετών και έκδοσης αδειών	0,01-0,5		
	Ανυπαρξία μελετών και αδειών	0		
B1	Επαγγελματική εμπειρία/εκπαίδευση/κατάρτιση		5%	
B1.1	Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης			βεβαιώσεις εργοδότη, κατάλληλη βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα, έναρξη επιτηδεύματος, καταστατικό
	καθόλου	0		
	έως 2 χρόνια	0,1		
	έως 5 χρόνια	0,2		
	πάνω από 5 χρόνια	0,4		
B1.2	Ύπαρξη τίτλου σπουδών (π.χ. ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΑΕΙ, ΤΕΙ) σχετικού με τη φύση της πρότασης	0/0,4		επικυρωμένα αντίγραφα τίτλων σπουδών
B1.3	Επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 75 ωρών σχετική με το αντικείμενο	0/0,2		βεβαίωση πιστοποιημένου ΚΕΚ
B2	Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων	0/1	2%	υπεύθυνη δήλωση
B3	Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο)	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι γυναικείος συνεταιρισμός	0/1		καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους γυναίκες	0/1		καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
B4	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος (φυσικό πρόσωπο), γεννηθείς από 1/1/1985 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους νέοι, γεννηθέντες από 1/1/1985 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτοτήτων ή διαβατηρίου, καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
Γ1	Σκοπιμότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		10%	
Γ1.1	Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής χωροθέτησης της πρότασης	0-0,5		
Γ1.2	Σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του τοπικού προγράμματος	0-0,5		
Γ2	Ποιότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		10%	
Γ2.1	Τήρηση προδιαγραφών ποιότητας (π.χ. ΤΣΠ) και συμμετοχή σε δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων εφόσον υπάρχουν	0/0,2		
Γ2.2	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα	0-0,3		
Γ2.3	Αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών και προϊόντων	0/0,2		
Γ2.4	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	0/0,1		
Γ2.5	Άλλο	0/0,2		
Γ3	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης		5%	
Γ3.1	Τεχνολογική καινοτομία	0/0,5		
Γ3.2	Οργανωτική καινοτομία	0/0,5		
Γ4	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική		4%	
	Διατηρητέο κτίριο	0/1		βεβαίωση χαρακτηρισμού αρχιτεκτονικά σχέδια
	Παραδοσιακό κτίριο	0/0,5		
	Τήρηση στοιχείων τοπικής αρχιτεκτονικής	0/0,5		
Γ5	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους		10%	σχέδια, αναλυτική προμέτρηση εργασιών και αναλυτικός προϋπολογισμός
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	1		
	5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	0,75		
	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	0,25		
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0		
Γ6	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης		4%	
Γ6.1	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	0/0,5		
Γ6.2	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	0/0,5		
Γ7	Στην πρόταση περιλαμβάνονται υποδομές/διαρρυθμίσεις που εξυπηρετούν την προσβασιμότητα ατόμων μειωμένης κινητικότητας		4%	αρχιτεκτονικά σχέδια

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
Γ7.1	Εξασφάλιση προσβασιμότητας επισκεπτών μειωμένης κινητικότητας	0/0,5		
Γ7.2	Εξασφάλιση απρόσκοπτης χρήσης των εγκαταστάσεων από εργαζόμενους μειωμένης κινητικότητας	0/0,5		
Δ1	Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης		9%	οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται σύμφωνα με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας
Δ1.1	Αύξηση απασχόλησης	0-0,5		
Δ1.2	Θέσεις εργασίας σε σχέση με το ύψος επένδυσης	0-0,5		
Δ2	Συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος		9%	
Δ2.1	Ποσοστό των ενεργειακών αναγκών που καλύπτονται από ΑΠΕ	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.2	Πρόβλεψη συστήματος ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων	0/0,2		
Δ2.3	Ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.4	Ποσοστό εξοικονόμησης νερού με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		
Δ2.5	Πρόβλεψη συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14000, EMAS)	0/0,2		
Ε1	Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη	0/1	πρμιοδότηση	Δεν αφορά στην παρούσα φάση την περιοχή παρέμβασης
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			100%	

Παρατηρήσεις επί των κριτηρίων επιλογής:

1. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου **"Επαγγελματική εμπειρία/ εκπαίδευση/ κατάρτιση"** λαμβάνεται υπόψη:

- Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών η καλύτερη επίδοση μεταξύ των εταίρων,
- Στην περίπτωση λοιπών εταιρειών η καλύτερη επίδοση μεταξύ του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου και νόμιμου εκπροσώπου.

Στην περίπτωση συνεταιρισμών:

- τα υποκριτήρια *"Υπαρξη τίτλου σπουδών (π.χ. ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΑΕΙ, ΤΕΙ) σχετικού με τη φύση της πρότασης"* και *"Επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 75 ωρών σχετική με το αντικείμενο"* δεν εξετάζονται και η συνολική βαθμολογία των κριτηρίων Α, Β, Γ και Δ ανάγεται κατάλληλα,
- στο υποκριτήριο *"Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης"* εξετάζεται το αντικείμενο του συνεταιρισμού και τα έτη λειτουργίας του.

2. Στην περίπτωση εταιρειών το κριτήριο **"Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων"** εξετάζεται τόσο για την ίδια την εταιρεία όσο και για τους εταίρους/μετόχους της. Εφόσον η εταιρεία ή τουλάχιστον ένας από τους ανωτέρω μετόχους έχει επιχορηγηθεί τίθεται η τιμή μηδέν. Στην περίπτωση συνεταιρισμών το κριτήριο εξετάζεται μόνο για το συνεταιρισμό. Για τη δράση L312-5 και τις δράσεις των υπομέτρων L321, L322, L323 και L313 (παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα) το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο υποψήφιου φορέα. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΟΤΑ και η βαθμολογία ανάγεται κατάλληλα.

3. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου **"Καινοτόμος χαρακτήρας πρότασης"** λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

Ως Καινοτομία εκλαμβάνεται:

1. η ανανέωση και η μεγέθυνση του εύρους των προϊόντων, των υπηρεσιών και των αγορών τους,
2. η εγκαθίδρυση νέων μεθόδων παραγωγής, προσφοράς και διανομής
3. η εισαγωγή αλλαγών στο μάνατζμεντ,
  - στην οργανωτική δομή,
  - στις συνθήκες εργασίας και
  - στις δεξιότητες των εργαζομένων.

Μπορεί να είναι, είτε:

A "τεχνολογική καινοτομία"

- ο Προϊόντος &
- ο Διαδικασίας

B "οργανωτική καινοτομία"

- ο Εφαρμογή νέων οργανωτικών μεθόδων στις επιχειρηματικές πρακτικές της εταιρείας, στην οργάνωση του χώρου εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις.

Σημαντικό κριτήριο για τη διαπίστωση της καινοτομίας είναι ότι αυτή πρέπει να παρέχει σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Σημειώνεται ότι, η εφαρμογή ποιοτικών σημάτων (ISO κ.λπ.), η αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και απλών εφαρμογών λογισμικού, η ανάπτυξη κοινών ιστοσελίδων προβολής και διαφήμισης, οι αλλαγές αισθητικής φύσης και γενικά οι αλλαγές μικρής σημασίας ή εμβέλειας δε θεωρούνται καινοτόμες παρεμβάσεις.

4. Κριτήριο "Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης":

Ως θέση απασχόληση θεωρείται η θέση ετήσιας διάρκειας και πλήρους απασχόλησης.

Για τον υπολογισμό των ετήσιων ισοδύναμων θέσεων απασχόλησης οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης θα αθροιστούν, ενώ οι εποχιακοί θα αναχθούν σε ετήσια απασχόληση με τη διαίρεση του αριθμού των μηνών απασχόλησης δια του 12 (π.χ. 20 εποχιακές θέσεις X 3 μήνες απασχόλησης/12 μήνες = 5 θέσεις εργασίας). Ανάλογη αναγωγή πραγματοποιείται στις περιπτώσεις μερικής απασχόλησης.

Ως υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης θεωρούνται οι ισοδύναμες θέσεις απασχόλησης κατά το τελευταίο τετράμηνο πριν την υποβολή της πρότασης.

Ως νέες θέσεις απασχόλησης θεωρούνται οι ισοδύναμες θέσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν από την επένδυση πέραν των υφιστάμενων, εντός ενός έτους λειτουργίας από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου.

Η αύξηση της απασχόλησης (ΑΑ) βαθμολογείται με βάση τον ακόλουθο τύπο:

$$ΑΑ = (Νέες Θέσεις Απασχόλησης + Υφιστάμενες Θέσεις Απασχόλησης) / 9$$

Το υποκριτήριο βαθμολογείται σύμφωνα με την τιμή του δείκτη, διαιρεμένη δια δύο. Ο βαθμός του υποκριτηρίου στρογγυλοποιείται στο τρίτο δεκαδικό ψηφίο.

Οι θέσεις απασχόλησης (ΘΑ) σε σχέση με το ύψος επένδυσης (ΣΚ) βαθμολογούνται με βάση τον ακόλουθο πίνακα, ανάλογα με το είδος αυτής:

Επιχειρήσεις υπομέτρου L123α			
ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός	ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός
≤ 125.000	0,5	≤ 75.000	0,5
≤ 250.000	0,25	≤ 150.000	0,25
≤ 375.000	0,125	≤ 225.000	0,125
>375.000	0	>225.000	0
Λοιπές επιχειρήσεις			
ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός	ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός
≤ 100.000	0,5	≤ 60.000	0,5
≤ 200.000	0,25	≤ 90.000	0,25
>200.000	0	>90.000	0

Επισημαίνεται επίσης ότι:

- ο Οι θέσεις απασχόλησης που ο δυνητικός δικαιούχος θα δεσμευτεί ότι θα δημιουργήσει πρέπει να είναι εξαρτημένης εργασίας που **δεν επιδέχονται** εκ των υστέρων περαιτέρω ενίσχυσης μέσω των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ.
- ο Στις θέσεις απασχόλησης προσμετρώνται και οι αυτοαπασχολούμενοι, ανάλογα είτε στις υφιστάμενες είτε στις νέες θέσεις.

Ως αυτοαπασχολούμενοι θεωρούνται κατά περίπτωση οι ακόλουθοι:

- Στις ατομικές επιχειρήσεις, ο επιχειρηματίας,
- Στις Ο.Ε., έως τρεις εταίροι με ποσοστό μεγαλύτερο του 20% και ο διαχειριστής,
- Στις Ε.Ε., οι ομόρρυθμοι εταίροι και ο διαχειριστής,
- Στις Ε.Π.Ε. ο διαχειριστής,
- Στις Α.Ε., όσοι από τους μετόχους λαμβάνουν μισθό κατόπιν εντολής της Γ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας.

- Στην περίπτωση ΜΜΕ, ο δικαιούχος υποχρεούται εντός χρονικού διαστήματος 16 μηνών, στα χρονικά όρια τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών του, να καλύψει τις θέσεις απασχόλησης σε ισοδύναμες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) που προβλέπονται στη σύμβαση με την ΟΤΑ. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται, οικονομική κύρωση σχετική με

τις ελλείπουσες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον παρακάτω τύπο:

Οικονομική κύρωση= Επιχορήγηση X (1-a) X b

Όπου a = πραγματικά δημιουργηθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ / Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ

$$b = (1,2 + (0,05*c)) / 12$$

και c = Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ.

Σε κάθε περίπτωση η οικονομική κύρωση δεν θα είναι μικρότερη των 12.000€. Σε περιπτώσεις Δημόσιας Δαπάνης μεγαλύτερης ή ίσης των 200.000€ η οικονομική κύρωση δεν θα είναι μεγαλύτερη του 15% της Δημόσιας Δαπάνης.

Εντός ενός έτους από τη δημιουργία των θέσεων απασχόλησης, ο δικαιούχος δεσμεύεται για την αποστολή στην ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τη δημιουργία των θέσεων απασχόλησης που δηλώνονται στην πρόταση.

5. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου "**Συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος**" δε λαμβάνονται υπόψη ενέργειες υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για την έκδοση άδειας λειτουργίας. Επιπλέον, για την αξιολόγηση του κριτηρίου στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που εγκαθιστούν ΑΠΕ λαμβάνονται υπόψη οι λογαριασμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους.
6. Για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων "**Σκοπιμότητα της πρότασης**" και "**Ποιότητα της Πρότασης**" εξετάζονται σε σχέση με τις προτεραιότητες και τους στόχους του τοπικού προγράμματος, όπως αυτά περιγράφονται στην αντίστοιχη δράση του τοπικού προγράμματος.
7. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου "**Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους**" στην περίπτωση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες, λαμβάνονται υπόψη ο αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου σε συνδυασμό με τις αναλυτικές προμετρήσεις εργασιών και τα αντίστοιχα σχέδια.
8. Για το κριτήριο πρόσθετης πριμοδότησης "**Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη**" λαμβάνονται υπόψη οι ΚΥΑ χαρακτηρισμού των πυρόπληκτων περιοχών από 1/1/2007.

9. Για την αξιολόγηση των υποκριτηρίων Γ2.2 "**Παραγωγή προϊόντων ποιότητας**" και Γ2.3 «**Επεξεργασία βιολογικών προϊόντων**» του υπομέτρου L123α, τα αποδεικτικά που απαιτείται να προσκομιστούν είναι:

Γ.2.2 «Παραγωγή προϊόντων ποιότητας»:

- ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς από τα οποία θα προκύπτει η ποσότητα του προς διάθεση προϊόντος στην επιχείρηση,
- βεβαιώσεις από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων από τις οποίες να προκύπτει ότι οι ανωτέρω παραγωγοί βρίσκονται σε ζώνη ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λπ., πιστοποιητικά διαπιστευμένου οργανισμού ότι ο παραγωγός ακολουθεί πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή ειδικής εκτροφής ή παράγει βιολογικά προϊόντα.

Γ.2.3 «Επεξεργασία βιολογικών προϊόντων»:

- ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς από τα οποία θα προκύπτει η ποσότητα του προς διάθεση προϊόντος στην επιχείρηση.
- έγγραφο από διαπιστευμένο οργανισμό από το οποίο να προκύπτει ότι οι παραγωγοί αυτοί καλλιεργούν βιολογικό προϊόν ή στην περίπτωση των ελαιούχων προϊόντων και του οίνου σε ποιο μεταβατικό στάδιο βρίσκονται.

Για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής λαμβάνονται υπόψη τόσο τα αναφερόμενα στο φάκελο υποψηφιότητας, όσο και τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά.

**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (θεωρημένη)
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
(προσαρμόζεται στο υπόδειγμα της Υ.Α. του Ν. 1599/1986)**

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου & ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή.....(συμπληρώνεται για Νομικά Πρόσωπα)

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Ανεξάρτητη επιχείρηση	Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα
Συνεργαζόμενη επιχείρηση	Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
Συνδεδεμένη επιχείρηση	

Σημειώστε x την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του άρθρου 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):		
Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*). Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι	Ναι (σε αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση)
------------	---

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ
ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

I. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ορισμός των ΜΜΕ⁽¹⁾ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής⁽²⁾.

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25%⁽³⁾ ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25%⁽³⁾ ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μια άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁽⁴⁾,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁽⁵⁾.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ του 25%⁽³⁾ και 50%⁽³⁾ σ'αυτήν,
- ή εάν η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 25%⁽³⁾ και 50%⁽³⁾ στην αιτούσα επιχείρηση,
- και η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει

ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μιας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁽⁵⁾.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μια επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μη συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της Οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς⁽⁶⁾, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μια επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω Οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μια επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος του παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται άρθρο 3, παράγραφος 3 του ορισμού.

II. ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ⁽⁷⁾

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

Ποιοι λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,

- Τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιούνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- Οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- Οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Ειδικότερα λαμβάνονται υπόψη:

- Οι μισθωτοί,
- Στις ατομικές επιχειρήσεις, ο επιχειρηματίας,
- Στις Ο.Ε., έως τρεις εταίροι με ποσοστό μεγαλύτερο του 20% ή και ο διαχειριστής,
- Στις Ε.Ε., οι ομόρρυθμοι εταίροι,
- Στις Ε.Π.Ε. ο διαχειριστής,
- Στις Α.Ε., όσοι από τους μετόχους λαμβάνουν μισθό κατόπιν εντολής της Γ.Σ.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μια ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθόλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθόλη τη διάρκεια του έτους ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

---

(1) Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος "ορισμός" αναφέρεται στο παράρτημα Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 και στο παράρτημα της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, που αφορά τον ορισμό των ΜΜΕ.

(2) Ορισμός, άρθρο 3.

(3) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην

ίδια επιχείρηση που ανήκει σε κάθε επιχείρηση που είναι συνδεδεμένη με τη μετέχουσα επιχείρηση (ορισμός άρθρο 3, παράγραφος 2).

- (4) Μια επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου ("άγγελοι επιχειρήσεων") και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των €1.250.000,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2)

- (5) – εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρόμοιων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 3 του ορισμού.

- υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μια επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μια άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

- από την άλλη πλευρά, υπάρχει σχετικά σπάνια περίπτωση μια επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μόνο συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μια επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

- (6) Έβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασιζόμενη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ.1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ.28.

- (7) Ορισμός, άρθρο 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη

διάρκεια του οικονομικού έτους (ορισμός, άρθρο 4) του παραρτήματος I του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή –εφόσον υπάρχουν– τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής "Σύνολο" πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα "Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται "δελτίο εταιρικής σχέσης" [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς (1)], τα στοιχεία του σχετικού "πίνακα εταιρικής σχέσης" πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο "δελτίο εταιρικής σχέσης" που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής "Σύνολο" του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου & ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή.....(συμπληρώνεται για Νομικά Πρόσωπα)

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης⁽¹⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής⁽²⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
 .....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής⁽²⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
 .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας εταιρικής σχέσης

Ποσοστό:....	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

(2) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

A. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας B(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας B(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος I του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

B. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Με βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας B(1)

Πίνακας B(1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής "Σύνολο" του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφερθεί στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνδεδεμένη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου και ΑΦΜ	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή (για Ν.Π.)
A.			
B.			
Γ.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα "δελτίο εταιρικής σχέσης" πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα "δελτίο σύνδεσης" και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β(1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1.(*)			
2.(*)			
3.(*)			
4.(*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα "δελτίο σύνδεσης" ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής "Σύνολο" του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου & ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή.....(συμπληρώνεται για Νομικά Πρόσωπα)

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			
(*) σε χιλιάδες ευρώ			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα "δελτίο εταιρικής σχέσης" πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1. Βαθμολόγηση κριτηρίων

Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παρόν παράρτημα, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τα στοιχεία της επενδυτικής πρότασης.

2. Υπολογισμός τελικού βαθμού κριτηρίου (TBK)

Ο τελικός βαθμός του κάθε κριτηρίου (TBK) προκύπτει από τον μαθηματικό τύπο $TBK = (\text{Βαθμός κριτηρίου} \times 100 \times \text{συντελεστή βαρύτητας})$

3. Υπολογισμός Τελικής βαθμολογίας πρότασης (TBΠ)

Ο τελικός βαθμός του κάθε επενδυτικού σχεδίου (TBΠ) προκύπτει από το άθροισμα των Τελικών Βαθμών Κριτηρίων (TBK).

4. Κατάταξη των προτάσεων

Η κατάταξη των προτάσεων γίνεται κατά φθίνουσα σειρά της Τελικής Βαθμολογίας τους (TBΠ) και χρηματοδοτούνται ολοκληρωμένες επενδύσεις, μέχρι τη σειρά που υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις.

Σε περίπτωση που υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο, η ΟΤΔ μπορεί να το διαθέσει σε άλλη δράση, με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ - Διαφοροποίηση.

Σε κάθε περίπτωση που η ΟΤΔ έχει διαθέσιμες πιστώσεις, για τις οποίες δεν έχει συγκεντρώσει αξιόλογες προτάσεις από δυνητικούς τελικούς αποδέκτες ή έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την τελευταία πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, είναι υποχρεωμένη να απευθύνει εκ νέου προσκλήσεις στον τοπικό πληθυσμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ 2014
(Πηγή: Έρευνα αγοράς Ο.Τ.Α.)**

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					min	max	
ΟΜΑΔΑ Α	ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	Υ.01	Ισοπεδώσεις-Διαμορφώσεις	μ ³	2,30	4,70	Ανάλογα με τη μορφολογία του εδάφους
		Υ.02	Σύνδεση με δίκτυο ΔΕΗ	ΚΑ			Σύμφωνα με τα ισχύοντα τιμολόγια των εταιρειών
		Υ.03	Σύνδεση με δίκτυο ΟΤΕ	ΚΑ			
		Υ.04	Σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης	ΚΑ			
		Υ.05	Σύνδεση με δίκτυο αποχέτευσης	ΚΑ			
		Υ.06	Σωληνώσεις για σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης	μμ	12,00	15,00	
		Υ.07	Σωληνώσεις για σύνδεση με δίκτυο αποχέτευσης	μμ	50,00	60,00	
ΟΜΑΔΑ Β	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ	ΠΧ.01	Περίφραξη με συρματόπλεγμα και πασάλους κάθε 2-2,5 μ, ύψους 1,5-2,5μ	μ	12,00	16,00	
		ΠΧ.01.1	Περίφραξη με σενάξ 20 εκατοστά, πασάλους και πλέγμα	μ	35,00	50,00	
		ΠΧ.01.2	Περίφραξη συμπαγής με πλέγμα (1,00 μ beton)	μ	70,00	85,00	
		ΠΧ.02	Εσωτερική οδοποιία	μ ²	10,00	15,00	
		ΠΧ.03	Αίθριος (αύλειος) χώρος	μ ²	6,00	40,00	Ανάλογα με το είδος και την ποιότητα του υλικού
		ΠΧ.04	Χώρος πρασίνου	μ ²			Ανάλογα με το είδος και την ποσότητα των φυτών
		ΠΧ.05	Υπαίθριος χώρος στάθμευσης	μ ²			Ανάλογα με τον αριθμό στεγάστρων και θέσεων
ΟΜΑΔΑ Γ	ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ	01.01	Γενικές εκσκαφές γαιώδεις	μ ³	3,50	4,50	
		01.02	Γενικές εκσκαφές ημιβραχώδεις	μ ³	5,50	7,00	
		01.03	Γενικές εκσκαφές βραχώδεις	μ ³	15,00	25,00	
		01.04	Επιχώσεις με προϊόντα εκσκαφής	μ ³	3,00	4,50	
		01.05	Ειδικές επιχώσεις	μ ³	16,00	22,00	
ΜΑΔ	ΘΑΙΔΕ	02.01	Καθαιρ. πλινθοδομής	μ ³	20,00	30,00	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					min	max	
		02.02	Καθαιρ. πλινθοδομής με ισχνό κονίαμα	μ ³	22,00	30,00	
		02.03	Καθαιρ. απόλυου σκυροδέματος	μ ³	30,00	40,00	
		02.04	Καθαιρ. οπλισμένου σκυροδέματος	μ ³	40,00	80,00	Ανάλογα με τη διατομή και τη θέση του στοιχείου
		02.05	Καθαιρ. επιχρισμάτων	μ ²	4,00	7,00	
		02.06	Καθαιρ. τοίχων δια τη διαμόρφωση θυρών	μ ²	30,00	45,00	
		02.07	Καθαιρ. ξύλινων ή σιδηρών θυρών παραθύρων	τεμ	15,00	20,00	
		02.08	Καθαίρεση ημίξεστης ή ξεστής λιθοδομής	μ ³	16,00	20,00	
		02.09	Καθαίρεση δαπέδων εκ πλακών παντός τύπου	μ ²	4,00	6,00	
		02.10	Καθαίρεση επικεράμωσης	μ ²	4,00	6,00	
		ΟΜΑΔΑ Γ	ΣΚΥΡΟΛΕΜΑΤΑ	03.01	Οπλισμένο σκυρόδεμα (Ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές)	μ ³	240,00
03.01.1	Οπλισμένο σκυρόδεμα (Προσβάσιμες περιοχές)			μ ³	220,00	250,00	
03.02	Άοπλο σκυρόδεμα (καθαριότητας) ποιότητας C12/15			μ ³	90,00	110,00	
03.02.1	Ελαφρά οπλισμένο σκυρόδεμα (με πλέγμα) έως C20/25			μ ³	120,00	160,00	
03.03	Εξισωτικές στρώσεις (τσιμεντοκονία)			μ ²	5,00	6,00	
03.04	Επιφάνειες εμφανους σκυροδέματος			μ ²	18,00	25,00	
03.05	Σενάζ δρομικά			μ.μ.	6,00	10,00	
03.06	Σενάζ μαπτικά			μ.μ.	8,00	12,00	
03.07	Μανδύας χυτού σκυροδέματος			μ ³	250,00	300,00	Ανάλογα με την ποιότητα του σκυροδέματος και την αναλογία κιλα/μ3 του οπλισμού

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					min	max	
		03.08	Μανδύας εκτοξευόμενου σκυροδέματος	μ ³	270,00	320,00	Ανάλογα με την ποιότητα του σκυροδέματος και την αναλογία κιλα/μ3 του σπλισμού
ΟΜΑΔΑ Δ	ΤΟΙΧΟΠΟΙΗΣ	04.01	Λιθοδομές με κοινούς λίθους χωρίς ορατή όψη	μ ²	70,00	90,00	
		04.01.1	Λιθοδομές με κοινούς λίθους με μια ορατή όψη	μ ²	90,00	110,00	
		04.01.2	Λιθοδομές με κοινούς λίθους με δύο ορατές όψεις	μ ²	110,00	130,00	
		04.02	Λιθοδομές με λαξευτούς λίθους μιας ορατής όψης	μ ²	100,00	140,00	
		04.02.1	Λιθοδομές με λαξευτούς λίθους δύο ορατών όψεων	μ ²	110,00	170,00	
		04.03	Αργολιθ/μές δι' ασβεστ/ματος	μ ²	75,00	85,00	
		04.04	Πλινθοδομές δρομικές	μ ²	15,00	20,00	
		04.05	Πλινθοδομές μπατικές	μ ²	25,00	34,00	
		04.06	Τσιμεντολιθοδομές	μ ²	17,00	20,00	
		04.07	Τοίχοι γυψοσανίδων απλοί	μ ²	25,00	30,00	
		04.08	Τοίχοι γυψοσανίδων απο 2 πλευρές	μ ²	40,00	60,00	
		04.09	Τοίχοι γυψοσανίδων με 2 γύψους ανά πλευρά	μ ²	45,00	70,00	
		04.10	Τοίχοι τσιμεντοσανίδων απλοί	μ ²	45,00	65,00	
		04.11	Τοίχοι τσιμεντοσανίδων διπλοί	μ ²	55,00	75,00	
ΟΜΑΔΑ Δ	ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	05.01	Ασβεστοκονιάματα τριπτά	μ ²	10,00	14,00	
		05.02	Ασβεστοκονιάματα τριπτά (με kourasanit)	μ ²	17,00	25,00	
		05.03	Επιχρίσματα χωριάτικου τύπου	μ ²	9,00	13,00	
		05.04	Έτοιμο επίχρησμα	μ ²	9,00	13,00	
		05.05	Αρμολογήματα ακατέργαστων όψεων λιθοδομών	μ ²	20,00	30,00	
ΟΜΑΔΑ Δ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ	06.01	Με πλακίδια πορσελάνης	μ ²	25,00	50,00	Ανάλογα με το είδος της επένδυσης (Βιοτεχνία ή κατάλυμα)
		06.02	Με λίθινες πλάκες	μ ²	45,00	55,00	
		06.03	Με ορθογωνισμένες πλάκες	μ ²	40,00	50,00	
		06.04	Με πέτρα στενάρι	μ ²	50,00	60,00	
		06.05	Με πλάκες μαρμάρου (γρανίτης)	μ ²	70,00	100,00	
		06.06	Ξύλινα διαζώματα αργολιθοδομών με βερνικόχρωμα	μ.μ	10,00	16,00	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					min	max	
ΟΜΑΔΑ Δ		06.07	Επένδυση τοίχου με γυψοσανίδα	μ ²	14,00	20,00	Κολλητή
		06.08	Επένδυση τοίχου με τσιμεντοσανίδα	μ ²	25,00	30,00	Κολλητή
	ΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ	07.01	Με χονδρόπλ.ακανον.πάχους	μ ²	20,00	30,00	
		07.02	Με λίθινες πλάκες (καρύστ. κλπ)	μ ²	35,00	45,00	
		07.03	Επίστρωση με χειροποίητες πλάκες (πορόλιθος κομμένος σε εργαστήριο-ειδικά τεμάχια)	μ ²	80,00	160,00	Ανάλογα με το πάχος της στρώσης και την περίμετρο του κάθε τμήματος
		07.04	Με πλάκες μαρμάρου (γρανίτης)	μ ²	75,00	100,00	Ανάλογα με την ποιότητα
		07.05	Με πλακίδια κεραμικά ή πορσελ	μ ²	25,00	50,00	Ανάλογα με το είδος της επένδυσης (Βιοτεχνία ή κατάλυμα)
		07.06	Με λωρίδες σουηδικής ξυλείας	μ ²	40,00	50,00	
		07.07	Με λωρίδες αφρικανικής ξυλείας	μ ²	55,00	75,00	
		07.08	Με λωρίδες δρυός	μ ²	80,00	100,00	
		07.09	Δάπεδο ραμποτε με ξύλο καστανιάς πλήρες	μ ²	120,00	140,00	
		07.10	Βιομηχανικό δάπεδο	μ ²	20,00	25,00	Στην τιμή συμπεριλαμβάνεται και το σκυρόδεμα με τη διάστρωσή του.
		7.10.1	Βιομηχανικό δάπεδο (μόνο η εργασία της διάστρωσης)	μ ²	9,00	12,00	
		7.10.2	Βιομηχανικό δάπεδο (με ρητίνη, χαλαζιακή άμμο κ.λπ.)	μ ²	35,00	50,00	
		ΟΜΑΔΑ Ε	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	08.01	Πόρτες πρεσσαριστές κοινές	μ ²	140,00
08.02	Πόρτες ραμποτέ ή ταμπλαδοτές από MDF			μ ²	160,00	200,00	
08.03	Πόρτες ραμποτέ ή ταμπλαδοτές από δρύ,καρυδιά κλπ			μ ²	250,00	350,00	Ανάλογα με την ποιότητα του ξύλου
08.04	Εξώθυρες καρφωτές περαστές από ξύλο καστανιά			μ ²	230,00	270,00	
08.05	Υαλοστάσια και εξωστόθυρες από ξύλο καστανιάς			μ ²	230,00	270,00	
08.06	Υαλοστάσια από σουηδική ξυλεία			μ ²	220,00	260,00	
08.07	Υαλοστάσια από ορεγγκονταιν			μ ²	280,00	320,00	
08.08	Σκούρα από σουηδική ξυλεία			μ ²	160,00	180,00	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		
					min	max			
ΟΜΑΔΑ Ε		08.09	Σκούρα από ορεγκονταιν	μ ²	200,00	240,00			
		08.10	Σιδερένιες πόρτες	μ ²	100,00	120,00			
		8.10.1	Σιδερένιες πόρτες - ρολλά	μ ²	150,00	200,00			
		08.11	Σιδερένια παράθυρα	μ ²	90,00	130,00			
		08.12	Βιτρίνες αλουμινίου	μ ²	140,00	160,00			
		08.13	Ανοιγόμενα-περιστρεφόμενα κουφώματα αλουμινίου	μ ²	300,00	500,00	Ανάλογα με τη σειρά του κουφώματος, τη θερμομονωτική του ικανότητα, το χρώμα του και την περίμετρο του, με πατζούρι ή ρολό.		
		08.14	Υαλοστάσια αλουμινίου με θερμοδιακοπή	μ ²	200,00	240,00			
		08.14.1	Κινητές σήτες αερισμού	μ ²	40,00	65,00			
		08.14.2	Ρολά αλουμινίου ή πλαστικού	μ ²	130,00	150,00			
		08.15	Μονόφυλλη πυράντοχη πόρτα T30 έως T90 πλήρως εξοπλισ.	τεμ	600,00	800,00			
		08.16	Δίφυλλη πυράντοχη πόρτα T30 έως T90 πλήρως εξοπλισμένη	τεμ	700,00	900,00			
		ΟΜΑΔΑ Ε	ΝΤΟΥΛΑΠΙΕΣ	09.01	Ντουλάπες κοινές (υπνοδωματ)	μ ² οψης	200,00	300,00	Ανάλογα με την ποιότητα του ξύλου
				09.02	Ντουλάπες (ανιγκρέ)	μ ² οψης	200,00	300,00	
				09.03	Ντουλάπια κουζίνας κοινά	μ.μ.	180,00	240,00	
				09.04	Ντουλάπια κουζίνας από συμπαγή ξυλεία	μ.μ.	240,00	300,00	
		ΟΜΑΔΑ Ε	ΜΟΝΩΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΝΩΣΕΙΣ	10.01	Θερμομόνωση-υγρομόνωση δώματος	μ ²	30,00	40,00	
10.02	Θερμομόνωση κατακόρυφων επιφανειών			μ ²	8,00	12,00			
10.03	Υγρομόνωση τοιχίων υπογείου			μ ²	4,00	7,00			
10.04	Υγρομόνωση δαπέδων επι εδάφους			μ ²	4,00	7,00			
10.05	Περιβάλλουσα μόνωση τύπου κελύφους			μ ²	40,00	60,00	Ανάλογα με τις απαιτήσεις της μελέτης θερμομόνωσης		
ΟΜΑΔΑ ΣΤ	ΜΑΡΜΑΡΙΚΑ	11.01	Κατώφλια, επίστρωση στηθαίων ποδιές παραθ. μπαλκονιών	μ.μ.	25,00	40,00	Ανάλογα το πλάτος		
		11.02	Μαρμαροεπένδυση βαθμίδος	μ.μ.	75,00	100,00	Ρίχτι και πάτημα		
	ΚΑΙΜΑΚΕΣ	12.01	Βαθμίδες και πλατύσκαλα εκ ξυλείας δρυός	μ ²	120,00	180,00	Πλήρως τελειωμένη εργασία, περιλαμβανομένου του σκελετού, ειδικών τεμαχίων, όλα τα τελειώματα, την επένδυση, το βάψιμο/λουστράρισμα κτλ.,		

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
					min	max		
ΟΜΑΔΑ ΣΤ	ΨΕΥΔΟΡΟΦΕΣ	12.02	Εύλινη επένδυση βαθμίδας πλήρης	μ.μ	130,00	170,00	Ρίχτι και πάτημα	
		14.01	Από γυψοσανίδες	μ ²	25,00	35,00		
		14.02	Από πλάκες ορυκτών ινών σε μεταλλικό σκελετό	μ ²	30,00	40,00		
		14.03	Επένδυση οροφής με λεπτοσανίδες πλήρης	μ ²	60,00	80,00		
	ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ	15.01	Κεραμοσκεπή με φουρούσια εδραζόμενη σε πλακα σκυροδεμ.	μ ²	70,00	100,00		
		15.02	Εύλινη στέγη αυτοφερόμενη με κεραμίδια	μ ²	140,00	160,00	Πλήρης, με μόνωση, επικάλυψη κεραμιδιών και ραμποτέ	
		15.03	Επικεράμωση πλάκας σκυροδέματος	μ ²	30,00	50,00		
		15.04	Επικάλυψη χαλκού με διπλό πέτσωμα	μ ²	245,00	285,00		
		15.05	Επικάλυψη με ασφαλτόπανο και ψηφίδα	μ ²	100,00	120,00		
		15.06	Πέρκολα ξύλινη	μ ²	100,00	140,00		
	ΣΤΗΘΑΙΑ	16.01	Από οπλισμένο σκυρόδεμα	μ.μ.	30,00	40,00		
		16.02	Από δρομική πλινθοδομή	μ.μ.	20,00	24,00		
		16.03	Από κιγκλίδωμα σιδερένιο	μ.μ.	45,00	55,00		
		16.04	Από κιγκλίδωμα αλουμινίου	μ.μ.	60,00	80,00		
		16.05	Από κιγκλίδωμα ξύλινο	μ.μ.	55,00	65,00		
		16.06	Από κιγκλίδωμα inox	μ.μ.	70,00	110,00		
		16.07	Από υαλοπίνακα τρίπλεξ με στήριξη	μ.μ	120,00	180,00		
	ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ	17.01	Υδροχρωματισμοί με τσίγκο και κόλλα	μ ²	5,00	6,00		
		17.02	Πλαστικά επί τοίχου εσωτερικά	μ ²	4,00	10,00	Ανάλογα την προεργασία και το είδος του υλικού	
		17.02.1	Πλαστικά επί τοίχου εξωτερικά	μ ²	8,00	12,00		
		17.03	Πλαστικά σπατουλαριστά (εσωτερικά)	μ ²	7,00	14,00		
		17.04	Τσιμεντοχρώματα	μ ²	6,00	8,00		
		17.05	Ντουκοχρώματα	μ ²	8,00	10,00		
		17.06	Βερνικοχρωματισμός ξύλινων επιφανειών	μ ²	10,00	16,00		
		ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΙΚΟΔ/ΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	18.01	Τζάκι απλό	αποκ	1.000,00	1.500,00	
			18.02	Τζάκι με καπνοδόχο (κτιστό)	αποκ	1.500,00	2.000,00	
			18.02.1	Ενεργειακό τζάκι με καπνοδόχο (κτιστό)	αποκ	3.000,00	5.000,00	
18.03	Συντήρηση - αποκατάσταση τοιχογραφιών		μ ²	200,00	500,00			

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					min	max	
	ΕΙΛΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	19.01	Πλήρες σετ λουτρού	αποκ	700,00	1.500,00	Ανάλογα την ποιότητα των ειδών υγιεινής. Το πλήρες σετ περιλαμβάνει: μπανιέρα, λεκάνη, μπιντέ, νιπτήρας ή έπιπλο-πάγκος, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης.
		19.02	Σέτ WC κατοικίας - ξενοδοχείου	αποκ	400,00	800,00	Ανάλογα την ποιότητα των ειδών υγιεινής. Το πλήρες σετ περιλαμβάνει: ντουζιέρα, λεκάνη, νιπτήρας, σαπουνοδόχοι κτλ, μπαταρίες, καθρέπτης
		19.02.1	Σέτ WC γραφείου - βιοτεχνίας	αποκ	200,00	300,00	Ανάλογα με την ποιότητα των ειδών
		19.03	Νεροχύτης και μπαταρία κουζίνας	αποκ	150,00	500,00	
ΟΜΑΔΑ Ζ	ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	20.01	Ύδρευση-αποχέτευση πλήρους λουτρού(μπανιέρα, λεκάνη, μπιντε, νιπτήρας, πλυντήριο)	αποκ	800,00	1.000,00	
		20.01.1	Ύδρευση-αποχέτευση WC καταλυμάτων	αποκ	500,00	600,00	
		20.01.2	Ύδρευση-αποχέτευση WC επαγγελματικών χώρων	αποκ	400,00	500,00	
		20.02	Ύδρευση-αποχέτευση κουζίνας - εργαστηρίου - βιοτεχνίας	αποκ	400,00	1.000,00	Ανάλογα με το είδος και τον αριθμό των θέσεων
		20.03	Υδρορροές κτιρίου	μμ	10,00	60,00	Ανάλογα με το είδος (π.χ. γαλβανιζέ ή πλαστικό)
ΟΜΑΔΑ Ζ	ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙΜΑΤΙΣΜΟΣ	21.01	Κεντρική θέρμανση (Σωληνώσεις)	αποκ			Βάσει προσφοράς
		21.02	Κεντρική θέρμανση (Συνδέσεις, σώματα ,καυστήρας, λέβητας)	αποκ			
		21.03	Κεντρική θέρμανση (Σωληνώσεις, συνδέσεις, σώματα, καυστήρας, λέβητας)	kcal	0,15	0,17	
		21.04	Κλιματισμός με κεντρική μονάδα και αεραγωγούς	BTU	0,10	0,12	
		21.01.1	Κλιματισμός με ατομικές μονάδες μέχρι 9000 BTU	τεμ	350,00	450,00	
		21.01.2	Κλιματισμός με ατομικές μονάδες μέχρι 12000 BTU	τεμ	450,00	600,00	
		21.01.3	Κλιματισμός με ατομικές μονάδες μέχρι 18000 BTU	τεμ	600,00	900,00	
		21.01.4	Κλιματισμός με ατομικές μονάδες μέχρι 24000 BTU	τεμ	900,00	1.200,00	
		21.01.5	Κλιματισμός με ατομικές μονάδες από 24000 BTU και άνω	τεμ			Ανάλογα με τον τύπο του κλιματιστικού

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
					min	max		
ΟΜΑΔΑ Ζ	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	23.01	Κατοικίας	μ ² /κατ	35,00	40,00	πλήρης εγκατάσταση με σωληνώσεις, καλωδιώσεις και ρευματολήπτες-διακόπτες	
		23.03	Καταστήματος	μ ² /κατ	25,00	30,00	πλήρης εγκατάσταση με σωληνώσεις, καλωδιώσεις και ρευματολήπτες-διακόπτες	
		23.05	Γραφείου	μ ² /κατ	25,00	35,00	πλήρης εγκατάσταση με σωληνώσεις, καλωδιώσεις και ρευματολήπτες-διακόπτες	
		23.06	Αποθηκευτικού χώρου	μ ² /κατ	10,00	20,00	πλήρης εγκατάσταση με σωληνώσεις, καλωδιώσεις και ρευματολήπτες-διακόπτες	
		23.07	Βιοτεχνίας	μ ² /κατ	40,00	80,00	Ανάλογα με την προς εγκατάσταση ισχύ	
		23.08	Φωτισμού και κοινών ρευματοδοτών βιομηχανικού - βιοτεχνικού κτιρίου	μ ² /κατ	10,00	12,00	Σε περίπτωση που οι πίνακες και τα εξειδικευμένα υλικά υπολογίζονται χωριστά.	
	ΑΝΕΛΚΥΣΤ ΗΡΕΣ	24.01	Ανελκυστήρας μεχρι 4 στάσεις	αποκ	13.500,00	18.500,00		
		24.02	Προσαύξηση ανά στάση πέραν των 4ων	Στάση	850,00	950,00		
	ΔΙΑΦ. Η/Μ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	25.01	Ηλιακός συλλέκτης ως 120 λιτρα με μπόιλερ	τεμ	700,00	1.000,00		
		25.02	Ηλιακός συλλέκτης ως 200 λιτρα με μπόιλερ	τεμ	1.100,00	1.500,00		
	ΟΜΑΔΑ Η	ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	26.01	Μεταλλικός σκελετός	κιλ	1,50	2,00	
			26.02	Πάνελ με μόνωση	μ2	30,00	50,00	Ανάλογα το πάχος της επένδυσης
26.03			Βιομηχανοστάσιο - Αποθήκη με μεταλλικό φέροντα οργανισμό, με πλαγιοκάλυψη και επικάλυψη (στέγη) από panels (τύπου σάντουιτς με θερμομονωτικό - ηχομονωτικό υλικό ενδιάμεσα πάχους 5cm)	m2 κάτοψ	340,00	380,00	Σημείωση: Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την πλήρη κατασκευή μεταλλικού κτιρίου, όπως ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά: Φέρων οργανισμός από χάλυβα βαμμένος, κοχλιωτός ή συγκολλητός, τεγίδες, μηκίδες, επικάλυψη και πλαγιοκάλυψη με πάνελ,	

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
					min	max	
		26.04	Γραφεία με μεταλλικό φέροντα οργανισμό, με πλαγιοκάλυψη και επικάλυψη (στέγη) από panels (τύπου σάντουιτς με θερμομονωτικό - ηχομονωτικό υλικό ενδιάμεσα πάχους 5cm)	m2 κάτωψ	400,00	440,00	ειδικά τεμάχια - απολήξεις - υδρορροές, κουφώματα, πόρτες ή ρολλά μεγάλου μεγέθους για την είσοδο, τα αγκύρια που ενσωματώνονται στην θεμελίωση του σκυροδέματος κτλ, χωρίς να περιλαμβάνεται η θεμελίωση από οπλισμένο σκυρόδεμα και το δάπεδο επί εδάφους). Ως ύψος κτιρίου για την κατάταξη στις παρακάτω κατηγορίες λαμβάνεται το ύψος του κοντύτερου υποστυλώματος τυπικού πλαισίου.
			ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ:				
		26.05	Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου ύψους μέχρι και 5 μέτρα	m2 κάτωψ	200,00	250,00	
		26.06	Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου ύψους από 5 μέχρι και 7 μέτρα	m2 κάτωψ	250,00	325,00	
		26.07	Πλήρης κατασκευή μεταλλικού κτιρίου ύψους από 7 μέχρι και 10 μέτρα	m2 κάτωψ	325,00	400,00	
		26.08	Πλήρης κατασκευή βατού μεταλλικού παταριού εντός μεταλλικού κτιρίου (περιλαμβάνεται πλαγιοκάλυψη και βατή κατασκευή οροφής παταριού)	m2 κάτωψ	160,00	200,00	

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Οι παραπάνω τιμές αφορούν σε εργασίες μετά υλικών.
2. Οι παραπάνω τιμές δεν περιλαμβάνουν ασφαλιστικές εισφορές του έργου (ΙΚΑ) ούτε ΦΠΑ.
3. Γίνονται δεκτές και εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα αλλά συνοδεύονται από τεκμηρίωση ή και προσφορές εργολάβων.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Α.Ε. ΟΤΑ
ΑΡΧΑΝΕΣ 701 00 ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
τηλ. 2800753300, fax 2810753310
website: www.anher.gr, e-mail: info@anher.gr

Χρηματοδότηση:

 <p>Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 ΑΑΕ-ΣΠΑΡΕΚ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ</p>			
ΠΑΑ 2007-2013	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ΕΥΕ ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης: <i>Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές</i>	LEADER